

Γενική Γραμματεία
Διά Βίου Μάθησης
& Νέας Γενιάς

Οδηγός
Σπουδών

Ειδικότητα :
Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής
Νοσηλείας

Κωδικός: 27-00-10-1

Ι.Ε.Κ.
Ινστιτούτο
Επαγγελματικής
Κατάρτισης

Έκδοση: Α΄, Ιούλιος 2018

Περιεχόμενα

1. Γενικές Πληροφορίες.....	3
1.1. Ονομασία Ειδικότητας.....	3
1.2. Ομάδα Προσανατολισμού.....	3
1.3. Προϋποθέσεις εγγραφής.....	3
1.4. Διπλώματα – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά.....	3
1.5. Διάρκεια Σπουδών.....	3
1.6. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.....	4
1.7. Πιστωτικές Μονάδες.....	4
1.8. Σχετική Νομοθεσία.....	4
2. Σύντομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (Προφίλ Επαγγέλματος).....	5
3. Αναλυτική Περιγραφή των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες για τη συγκεκριμένη ειδικότητα).....	7
3.1. Γενικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες.....	7
3.2. Επαγγελματικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες.....	8
4. Αντιστοιχίσεις Ειδικότητας.....	10
5. Κατατάξεις.....	11
6. Πρόγραμμα Κατάρτισης.....	12
6.1.Ωρολόγιο Πρόγραμμα.....	12
6.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα.....	13
Μαθήματα.....	13
Α΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	13
Β΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	27
Γ΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	41
Δ΄ Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	46
Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία.....	50
7. Μέθοδοι Διδασκαλίας, Μέσα Διδασκαλίας, Εξοπλισμός, Εκπαιδευτικό Υλικό.....	51
8. Προδιαγραφές Εργαστηρίων & Εργαστηριακός Εξοπλισμός.....	52
9.Οδηγίες για τις εξετάσεις Προόδου και Τελικές.....	55
10. Οδηγίες για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης.....	56
11. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.....	56
12. Προσόντα Εκπαιδευτών.....	57
13. Παραπομπές.....	60

1. Γενικές Πληροφορίες

Ο παρών Οδηγός Σπουδών αφορά στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει, σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποφοίτους Σ.Ε.Κ.

1.1. Ονομασία Ειδικότητας

Η ειδικότητα έχει τίτλο «**Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας**».

1.2. Ομάδα Προσανατολισμού

Η ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» ανήκει στην Ομάδα προσανατολισμού «Υγείας και Πρόνοιας» .

1.3. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως : Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ), Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ). Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στην Υ.Α. 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».

1.4. Διπλώματα – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους στο Ι.Ε.Κ. λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. λαμβάνουν **Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5**. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

1.5. Διάρκεια Σπουδών

Η φοίτηση στα Ι.Ε.Κ. είναι πέντε (5) συνολικά εξαμήνων, επιμερισμένη σε τέσσερα (4) εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης συνολικής διάρκειας έως 1.200 διδακτικές ώρες ειδικότητας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών και σε ένα εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας, συνολικής διάρκειας 960 ωρών.

1.6. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε 8 Επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ μετά από πιστοποίηση, αντιστοιχεί στο 5^ο από τα 8 επίπεδα.

Οι υπόλοιποι τίτλοι σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα κατατάσσονται στα εξής επίπεδα:

- Επίπεδο 1: Απολυτήριο Δημοτικού.
- Επίπεδο 2: Απολυτήριο Γυμνασίου.
- Επίπεδο 3: Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας που χορηγούν οι Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- Επίπεδο 4: Απολυτήριο Γενικού Λυκείου. Πτυχίο ΕΠΑΣ. Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου και Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας που χορηγείται στους αποφοίτους της Γ' τάξης των ΕΠΑΛ.
- Επίπεδο 5: Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους της Τάξης Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. μετά από πιστοποίηση.
- Επίπεδο 6: Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευση (Πανεπιστημίου και ΤΕΙ).
- Επίπεδο 7: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης.
- Επίπεδο 8: Διδακτορικό Δίπλωμα.

1.7. Πιστωτικές Μονάδες

Θα συμπληρωθεί όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

1.8. Σχετική Νομοθεσία

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Υ.Α. 5954(Φ.Ε.Κ. Β'1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».

2. Σύντομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (Προφίλ Επαγγέλματος)

Επαγγελματικό περίγραμμα ειδικότητας

Ο απόφοιτος της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» των ΙΕΚ, έχει λάβει τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε ό,τι αφορά τις βασικές νοσηλευτικές πράξεις, οι οποίες μαζί με την αποκτηθείσα εμπειρία από το πρακτικό μέρος της κατάρτισής του, τον καθιστούν ικανό να ανταποκριθεί σε ένα ευρύ πεδίο επαγγελματικών δραστηριοτήτων, το οποίο εκτείνεται από τη νοσηλεία του ασθενή ως την έρευνα και την εφαρμογή Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας.

Τομείς απασχόλησης

Ολοκληρώνοντας τις σπουδές του ο/η κατάρτιζόμενος/η, έχει αποκομίσει όλες τις γνώσεις που τον /την καθιστούν ικανό / ή να εργασθεί σε ολόκληρο το φάσμα των δομών περίθαλψης, όπως:

- Δημόσια ή Ιδιωτικά Νοσοκομεία
- Δημόσιες ή Ιδιωτικές Κλινικές
- Κοινοτικά Κέντρα
- Γηροκομεία
- Θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων
- Κέντρα Υγείας
- Δομές κοινωνικής πρόνοιας (ΚΗΦ ,πρόγραμμα βοήθεια στο σπίτι κ.ά.)
- Ψυχιατρικές δομές

Επαγγελματικά προσόντα

Η Νοσηλευτική Γενικής Νοσηλείας προϋποθέτει τη διάθεση προσφοράς προς το συνάνθρωπο. Ο/η Βοηθός Νοσηλευτή ατόμων Γενικής Νοσηλείας πρέπει να διαθέτει τυπικά και ουσιαστικά προσόντα:

Τα τυπικά προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο απόφοιτος είναι Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5, με βασικές και εξειδικευμένες γνώσεις της ειδικότητας της Γενικής Νοσηλείας.

Τα ουσιαστικά προσόντα είναι να σέβεται τα δικαιώματα των ασθενών, να αντιλαμβάνεται τις ανάγκες τους, να διαθέτει ενσυναίσθηση, αίσθημα υπευθυνότητας, πραγματικό ενδιαφέρον, ευγένεια, εχεμύθεια, ευελιξία, να διαθέτει την ψυχική υποδομή ώστε να ανταποκρίνεται άμεσα σε επείγουσες και δύσκολες καταστάσεις.

Το σημαντικότερο είναι να χαρακτηρίζεται ο επαγγελματίας υγείας από ισορροπία νου, σώματος και πνεύματος. Τα επαγγελματικά προσόντα του αποφοίτου της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» των ΙΕΚ, είναι τα κάτωθι:

- Εκτίμηση των αναγκών του ασθενή
- Σχεδιασμός της φροντίδας του ασθενούς σε σχέση και με τις ιατρικές οδηγίες

- Εφαρμογή του σχεδίου φροντίδας με νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της φροντίδας και επανεκτίμηση
- Τροποποίηση του αρχικού σχεδίου και παρέμβαση προκειμένου να βοηθηθεί ο ασθενής , η οικογένεια, η κοινότητα, με στόχο την :
- Αγωγή και Προαγωγή της υγείας
- Πρόληψη της νόσου
- Θεραπεία και
- Αποκατάσταση

Επαγγελματικά καθήκοντα

Οι νοσηλευτικές πράξεις που πραγματοποιούνται από τους κατόχους Διπλώματος Επαγγελματικής Κατάρτισης επιπέδου Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης της ειδικότητας “Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας” Ν. 4186/2013 των Ι.Ε.Κ. μετά από ανάθεση από τον υπεύθυνο νοσηλευτή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, είναι οι ακόλουθες:

1. Γενική και τοπική καθαριότητα του ασθενούς.
2. Βοήθεια, φροντίδα και υποστήριξη του ασθενούς που πάσχει από χρόνια ανιάτο νόσημα ή έχει υποστεί ατύχημα ή έχει κακοποιηθεί.
3. Φροντίδα επιπλοκών από κατάκλιση με σκοπό την πρόληψη.
4. Πρόκληση ούρησης μόνο με φυσικά μέσα.
5. Παρακολούθηση λειτουργίας παροχετεύσεων.
6. Λήψη μέτρων περιοριστικών για την ασφάλεια του ασθενούς.
7. Μέτρηση ζωτικών σημείων (σφίξεις, πίεση, θερμοκρασία, αναπνοές).
8. Συλλογή δειγμάτων εκκρίσεων.
9. Εφαρμογή φυσικών μεθόδων για την πρόκληση υποθερμίας – υπερθερμίας.
10. Μέτρηση προσλαμβανομένων και αποβαλλομένων υγρών.
11. Τοπική προεγχειρητική προετοιμασία.
12. Απλές επιδέσεις.
13. Βοήθεια στην αφαίρεση παροχετεύσεων.
14. Βοήθεια στην τοποθέτηση νάρθηκα.
15. Εκκενωτικό υποκλυσμό.
16. Φροντίδα της καθαριότητας του χώρου και των εργαλείων.

17. Προετοιμασία των χρησιμοποιούμενων εργαλείων, του επιδεσμικού υλικού και ιματισμού για την αποστείρωση.

18. Ταξινόμηση εργαλείων, οργάνων, συσκευών, ιματισμού, ορρών, φαρμακευτικού υλικού, αναλωσίμων, κ.λ.π.

19. Έλεγχος της λειτουργίας των εργαλείων και σχετική αναφορά στους αρμοδίους.

20. Παρακολούθηση της λειτουργίας απλών συσκευών και οργάνων, των οποίων γνωρίζει τη λειτουργία, καθώς και πιθανές βλάβες τους και σχετική αναφορά στους αρμοδίους.

21. Διευθέτηση κλίνης (στρώσιμο κλίνης ασθενούς), απλή ή με κατακεκλιμένο άτομο).

Επίσης, μπορούν να ασκούν επείγουσες νοσηλευτικές πράξεις και εφαρμόζουν πρώτες βοήθειες, όπως είναι οι ακόλουθες:

1. Ίσχαμη περιδέση.

2. Ακινητοποίηση κατάγματος.

Επίσης οποιαδήποτε πράξη του ανατεθεί από τον υπεύθυνο νοσηλευτή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, υπό την προϋπόθεση ότι την αποκλειστική ευθύνη φέρει ο Νοσηλευτής ο οποίος κρίνει εάν ο διπλωματούχος της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας», δύναται στη συγκεκριμένη περίπτωση να εκτελέσει με ασφάλεια για την υγεία του ασθενή, την εν λόγω πράξη.

3. Αναλυτική Περιγραφή των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες για τη συγκεκριμένη ειδικότητα)

3.1. Γενικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες

ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

- Ελληνική Γλώσσα
- Αγγλική Γλώσσα
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Οργανωτικότητα
- Υπευθυνότητα
- Ομαδικότητα
- Δεκτικότητα στις νέες τεχνικές και τεχνολογίες
- Διαπροσωπική ευαισθησία

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Να παρέχει φροντίδα στους ανθρώπους
- Να εντάσσεται σε ομάδα εργασίας
- Να προσαρμόζεται στους χώρους παροχής υγείας

3.2. Επαγγελματικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες

Ο/η Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας συμμετέχει μετά από ανάθεση, επίβλεψη και ευθύνη του υπεύθυνου νοσηλευτή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη νοσηλευτική φροντίδα του ασθενή. Οι επαγγελματικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες συνίστανται στις ακόλουθες:

- Συμβάλλει στη διατήρηση και προαγωγή της υγείας
- Εφαρμόζει σωστά τις νοσηλευτικές τεχνικές στους ασθενείς
- Συμβάλλει στην πρόληψη νοσοκομειακών λοιμώξεων
- Εφαρμόζει τους κανόνες υγιεινής για τον ίδιο και τους ασθενείς
- Εκτιμά την υγεία και την ανθρώπινη υπόσταση
- Γνωρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις - τεχνικές
- Υιοθετεί σωστές συμπεριφορές ώστε να αντιμετωπίζει τον ασθενή με τα πρότυπα της ολιστικής φροντίδας
- Αποδέχεται την αξία της πρόληψης

Ο/η Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας είναι σε θέση να:

I. ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ- ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ- ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

- Εφαρμόζει τις τεχνικές ασηψίας – αντισηψίας στις νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της υγιεινής και των λοιμώξεων
- Γνωρίζει τον τρόπο ετοιμασίας και χρήσης αποστειρωμένου υλικού
- Λαμβάνει προστατευτικά μέτρα κατά την είσοδο των νέων περιστατικών για τον εαυτό του, τους υπόλοιπους ασθενείς αλλά και μέτρα για την προστασία του ίδιου του ασθενή
- Επιλέγει τα προληπτικά μέτρα ασφάλειας του χώρου
- Φροντίζει για την γενική και τοπική καθαριότητα του αρρώστου
Διαχειρίζεται και διευθετεί την κλίνη (στρώσιμο κλίνης ασθενούς), απλή ή με κατακεκλιμένα άτομα

II. ΕΠΙΛΟΓΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ - ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ, ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΦΡΟΝΤΙΔΑ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γνώσεις –Δεξιότητες

- Προμηθεύει και ταξινομεί εργαλεία, όργανα, συσκευές, ιματισμό, ορούς, φαρμακευτικό υλικό, αναλώσιμα κλπ.
- Ελέγχει την ποιότητα των εργαλείων και αναφέρει τυχόν ακαταλληλότητα αυτών στους ανωτέρους του.
- Προετοιμάζει ιατρικά εργαλεία και θεραπευτικά μέσα που θα χρειαστούν για τους ασθενείς.
- Παρακολουθεί τη λειτουργία των διαφόρων απλών συσκευών και οργάνων των οποίων γνωρίζει τη λειτουργία και ειδοποιεί με σχετική αναφορά τούς τεχνικούς για τυχόν βλάβες.

III. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΝ

Γνώσεις –Δεξιότητες

Συντάσσει και ενημερώνεται - ενημερώνει τα διάφορα έντυπα και βιβλία που προβλέπονται από τους κανονισμούς:

- Λογοδοσία
- Νοσηλευτικό ιστορικό
- Στατιστικά φυλλάδια και άλλα έντυπα

IV. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

- Γνωρίζει και προασπίζεται τα δικαιώματα των ασθενών
- Αναγνωρίζει τις ασθένειες και τα συμπτώματά τους
- Γνωρίζει και εφαρμόζει νοσηλευτικές τεχνικές στους ασθενείς
- Σχεδιάζει και εφαρμόζει ειδικούς χειρισμούς αντιμετώπισης κρίσιμων καταστάσεων
- Συνεργάζεται αρμονικά με όλους τους συναδέλφους και διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες
- Συνεργάζεται με άλλες ειδικότητες στο χώρο του νοσοκομείου και με άλλους φορείς - υπηρεσίες
- Στηρίζει ψυχολογικά τους ασθενείς και τις οικογένειές τους
- Μελετά το ιστορικό και ενημερώνεται για τις ιδιαιτερότητες του κάθε ασθενή, ώστε να μπορεί να επιλύει προβλήματα που τυχόν προκύπτουν
- Συμμετέχει στη διδασκαλία ασθενή και της οικογένειας κατά την έξοδο από το νοσοκομείο
- Συμμετέχει σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα

4. Αντιστοιχίσεις Ειδικότητας

Η ειδικότητα «**Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας**» των **Ι.Ε.Κ.** είναι αντίστοιχη με τις κάτωθι ειδικότητες της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

ΤΕΕ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
ΕΠΑΛ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
ΕΠΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	
ΒΟΗΘΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ	
ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ	
ΒΟΗΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	
ΤΕΛ	
ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ & ΒΟΗΘΩΝ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	

5. Κατατάξεις

Στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» δικαιούνται να εγγραφούν στο Γ' εξάμηνο κατάρτισης (ως κατάταξη) απόφοιτοι ΤΕΕ, ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ κάτοχοι Πτυχίου των εξής ειδικοτήτων:

ΤΕΕ Β' ΚΥΚΛΟΥ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
ΕΠΑΛ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
ΕΠΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	
ΒΟΗΘΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ	
ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ	
ΒΟΗΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	
ΤΕΛ	
ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ & ΒΟΗΘΩΝ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	

Επίσης στην ειδικότητα «**Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας**» δικαιούνται να εγγραφούν στο Γ' εξάμηνο κατάρτισης (ως κατάταξη)

- απόφοιτοι ΙΕΚ-κάτοχοι Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης καθώς και
- σπουδαστές οι οποίοι έχουν κατοχυρώσει τα Α' και Β' εξάμηνα κατάρτισης

των εξής ειδικοτήτων:

ΙΕΚ
ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

6. Πρόγραμμα Κατάρτισης

6.1.Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «**Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας**» με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) και συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και εξάμηνο είναι το κάτωθι:

Ειδικότητα Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι, ΙΙ	4	4	8	4	4	8						
2	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	1	2	3									
3	ΑΝΑΤΟΜΙΑ	2		2									
4	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	2		2									
5	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	1		1									
6	ΥΓΙΕΙΝΗ - ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	1		1									
7	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		3	3									
8	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι, ΙΙ				2		2	2		2			
9	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ				2		2						
10	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ				2		2						
11	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ - ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ				1		1						
12	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ) Ι, ΙΙ, ΙΙΙ					5	5		14	14		16	16
13	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ							1	1	2			
14	ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ							2		2			
15	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΕ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ										2		2
16	ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ										2		2
ΣΥΝΟΛΟ		11	9	20	11	9	20	5	15	20	4	16	20

6.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα

Μαθήματα

Α' Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι,ΙΙ (Α' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ):4, 4,8

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους καταρτιζόμενους στις βασικές αρχές της Νοσηλευτικής και της δεοντολογίας της καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ώστε να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις Νοσηλευτικές τεχνικές στη φροντίδα του ασθενή. Αναδεικνύει βασικές έννοιες της Νοσηλευτικής Επιστήμης και στοχεύει στο να αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την ειδικότητά τους. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αναγνωρίζουν τα προβλήματα-ανάγκες των ασθενών, γνωρίζουν τις βασικές αρχές και δεξιότητες της Νοσηλευτικής φροντίδας και εφαρμόζουν βασικές επικοινωνιακές δεξιότητες με τους ασθενείς και το οικογενειακό περιβάλλον.

Περιεχόμενο του μαθήματος

ΘΕΩΡΙΑ

Στοιχεία Θεωρίας Νοσηλευτικής

- Ορισμοί Νοσηλευτικής - Ιστορική, φιλοσοφική και διεπιστημονική θεώρηση.
- Νοσηλευτική και άνθρωπος: Υγιής – ασθενής
- Άνθρωπος – Ανάγκες (Ιεράρχηση ανθρώπινων αναγκών)
- Πρόληψη (Επίπεδα πρόληψης)
- Προαγωγή Υγείας
- Αγωγή Υγείας: Οριοθέτηση του πεδίου της στην κοινότητα και την εκπαίδευση - Μέσα μαζικής ενημέρωσης και αγωγής υγείας- Εθελοντισμός στην Υγεία
- Άνθρωπος και ασθένεια: Οξεία ασθένεια - Χρόνια ασθένεια - Αναπηρία – Αποκατάσταση (Βασικές αρχές αποκατάστασης.)
- Ασθενής και στρες: Ορισμοί και αποσαφηνίσεις. Ο ρόλος του άγχους. Παράγοντες στρες - ανταπόκριση του ανθρώπου. Η θετική πλευρά του. Στυλ συμπεριφοράς. Προσαρμογή στο στρες. Συμπτώματα του στρες. Τρόποι και τεχνικές διαχείρισης του άγχους. Βασικά βήματα χαλάρωσης.

Δομή και λειτουργία του Ελληνικού Συστήματος Υγείας

- Μορφές Υγειονομικής περίθαλψης (Εξωνοσοκομειακή (Π.Φ.Υ.)– Νοσοκομειακή)
- Νοσοκομείο: Σκοπός - Διάκριση νοσοκομείων - Οργάνωση – Διοίκηση Νοσοκομείου – Υπηρεσίες Νοσοκομείου
- Νοσηλευτική μονάδα – Θάλαμοι νοσηλευτικής μονάδας (Εξαρτήματα – επίπλωση - υλικά)
- Εξωτερικά Ιατρεία
- Εισαγωγή στο Νοσοκομείο – Έξοδος από το Νοσοκομείο
- Διαδικασίες εισαγωγής – διακομιδής – εξόδου ασθενών
- Νοσηλευτικές ευθύνες και αρμοδιότητες υποδοχής του ασθενή στην κλινική - Έντυπα – Ενημέρωση λογοδοσίας

Ζωτικά σημεία

Λήψη και καταγραφή Ζωτικών Σημείων (Θερμοκρασία, αρτηριακός σφυγμός, αρτηριακή πίεση, αναπνοή)

Αρχές Νοσηλευτικής Δεοντολογίας

- Αρχές Νοσηλευτικής Δεοντολογίας - Σύγχρονα Δεοντολογικά – Ηθικά Διλλήματα - Νοσηλευτικό Απόρρητο
- Επαγγελματικά Δικαιώματα των Βοηθών Νοσηλευτικής στην Ελλάδα – Ηθικά Προσόντα
- Δικαιώματα και υποχρεώσεις ασθενών και νοσηλευτών
- Συνεργασία και Αντιμετώπιση Συγκρούσεων

Εκτίμηση υγείας

- Νοσηλευτικό Ιστορικό
- Νοσηλευτική Διεργασία
- Η Διεργασία της Επικοινωνίας: Ορισμός – Σκοποί - Μορφές – Βασικές αρχές
- Η Επικοινωνία στη Νοσηλευτική Διεργασία: Αποτελεσματικές Δεξιότητες και Τεχνικές επικοινωνίας
- Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία - Φραγμοί στην επικοινωνία - Διαπολιτισμικές ιδιαιτερότητες – Επικοινωνία σε ειδικές περιπτώσεις (ασθενείς με φυσικά κωλύματα ή αλλοδαποί ασθενείς)
- Θεραπευτικός Διάλογος. Θεωρητικές προσεγγίσεις όπως αποτυπώνονται στις επικρατούσες ψυχολογικές σχολές.
- Η συμβουλευτική διάσταση του θεραπευτικού διαλόγου. Δεξιότητες συμβουλευτικής, ενσυναίσθηση, άνευ όρων αποδοχή. Ευνοϊκοί όροι του θεραπευτικού διαλόγου

Βασικές δεξιότητες

- Βασικές Αρχές Νοσηλείας
- Έλεγχος Λοιμώξεων: Βασικές αρχές ασηψίας - αντισηψίας, αποστείρωσης – απολύμανσης
- Διαχείριση Νοσοκομειακού Ιματισμού
- Νοσηλευτική φροντίδα κατά την κλινική εξέταση του ασθενούς - Βασικές θέσεις κατά την κλινική εξέταση
- Ειδικές θέσεις ασθενών στο κρεβάτι
- Προσωπική Υγιεινή και Καθαριότητα: Καθημερινή φροντίδα ασθενή - Ατομική καθαριότητα (Φροντίδα Σώματος - Φροντίδα Στοματικής Κοιλότητας)
- Απεκκριτική Λειτουργία: Νοσηλευτικές αρχές φροντίδας για την αντιμετώπιση ανωμαλιών απεκκριτικής λειτουργίας του εντερικού σωλήνα – Υποκλυσμός
- Νοσηλευτική φροντίδα τραυμάτων (Γενικές αρχές επούλωσης – Πρόληψη Μολύνσεων) και Κατακλίσεων
- Διατροφή ασθενούς (Φυσική – Τεχνητή)
- Χορήγηση Φαρμάκων:

Ορθή χορήγηση φαρμάκων – Αρχές χορήγησης – Φροντίδα φαρμάκων

Οδοί χορήγησης φαρμάκων.

Χορήγηση φαρμάκων από το στόμα - Υπογλώσσια Χορήγηση φαρμάκων- Χορήγηση φαρμάκων από το ορθό.

Παρεντερική χορήγηση φαρμάκων (Ενδοδερμικές, υποδόριες, ενδοφλέβιες και ενδομυϊκές ενέσεις)

Βασικές αρχές οξυγονοθεραπείας .

Μετάγγιση αίματος και παραγώγων.

Διαχείριση Κυτταροστατικών Φαρμάκων – Μέτρα Προστασίας.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Διευθέτηση κλίνης

- Στρώσιμο απλού κρεβατιού με δυο άτομα και με ένα άτομο
- Στρώσιμο κρεβατιού κλινήρη ασθενή σε πλάγια θέση με δυο άτομα και με ένα άτομο.
- Στρώσιμο κρεβατιού κλινήρη ασθενή σε ύπτια θέση με δύο άτομα

Ζωτικά σημεία

- Θερμομέτρηση από τη μασχάλη - από το στόμα - από το ορθό

- Λήψη αρτηριακού σφυγμού, αναπνοών, αρτηριακής πίεσης
- Ενημέρωση Θερμομετρικού διαγράμματος

Ατομική καθαριότητα ασθενή

- Λουτρό σώματος- Περιποίηση προσώπου/λαιμού-λούσιμο κεφαλής
- Περιποίηση στοματικής κοιλότητας
- Διαδικασία τοποθέτησης και αφαίρεσης σκωραμίδας ή ουροδοχείου-τοπική φροντίδα περινέου
- Πρόληψη κατακλίσεων

Υποκλυσμός

- Καθαρκτικός υποκλυσμός (υψηλός-χαμηλός)
- Διαδικασία τοποθέτησης και αφαίρεσης καθετήρα ορθού (Σωλήνας αερίων)

Ετοιμασία και χρήση αποστειρωμένου υλικού

- Σετ αλλαγής-αποστειρωμένα γάντια

Χορήγηση φαρμάκων

- Ετοιμασία και χορήγηση φαρμάκων per os σύμφωνα με ιατρική οδηγία.
- Ενστάλαξη κολλυρίων-τοποθέτηση οφθαλμικής αλοιφής
- Χορήγηση υπόθετου
- Ετοιμασία και χορήγηση ενέσεων, ενδομυϊκά σύμφωνα με ιατρική οδηγία (Αναρρόφηση φαρμάκου από αμπούλα – Αναρρόφηση φαρμάκου από φιαλίδιο)
- Ετοιμασία και χορήγηση ενέσεων υποδόρια σύμφωνα με ιατρική οδηγία
- Ετοιμασία και χορήγηση ινσουλίνης μετά από έλεγχο σακχάρου αίματος και σύμφωνα με ιατρική οδηγία
- Εμπλουτισμός και χορήγηση ορού ενδοφλεβίως, σύμφωνα με ιατρική οδηγία. Υπολογισμός ροής (σταγόνες/λεπτό)

ΜΑΘΗΜΑ:ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα(Θ, Ε, Σ): 1,2,3

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για την παροχή Α΄ Βοηθειών σε επείγοντα περιστατικά. Οι καταρτιζόμενοι να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τις καταστάσεις που χρήζουν άμεσης βοήθειας και να γνωρίζουν την σειρά των ενεργειών που θα πρέπει να ακολουθήσουν και τι να προσέχουν. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης, με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Βασικές αρχές πρώτων βοηθειών και διάσωσης:

- Προϋποθέσεις εφαρμογής πρώτων βοηθειών
- Άμεσες ενέργειες παροχής Πρώτων Βοηθειών
- Περιεχόμενο φαρμακείου

Κακώσεις μαλακών μορίων - αιμορραγίες – καταπληξία

- Μεγάλη εξωτερική αιμορραγία
- Αιμορραγία από ειδικές θέσεις:
  - Ρινορραγία
  - Αιμορραγία από το στόμα
  - Κολλορραγία
  - Τραύματα

Κακώσεις μαλακών μορίων

- Εκχυμώσεις
- Ακρωτηριασμοί
- Διαμπερή τραύματα με ενσφήνωση ξένου σώματος
- Τραύματα του τριχωτού της κεφαλής
- Τραύματα της παλάμης
- Τραύματα σε αρθρώσεις

Καταπληξία / Shock

- Κλινικές εκδηλώσεις- αντιμετώπιση

Μυοσκελετικές κακώσεις

- Η αντιμετώπιση των μυοσκελετικών κακώσεων
  - Κατάγματα (άνω κάτω άκρων, σπονδυλικής στήλης, λεκάνης)
  - Διαστρέμματα και μυϊκές θλάσεις
  - Εξαρθρήματα

Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις

- Εγκεφαλική διάσειση
- Αφαίρεση Κράνους

Αναπνευστικό σύστημα

- Πνιγμονή σε ενηλίκους
- Πνιγμονή σε παιδιά 1-7 ετών
- Πνιγμονή σε βρέφη 0-1 έτους
- Χειρισμός του Heimlich
- Πνιγμός
- Κρίση άσθματος

Κυκλοφορικό σύστημα – Καρδιά

- Σοκ
- Λιποθυμία
- Αλλεργικές αντιδράσεις – Αναφυλαξία
- Στηθάγχη - Έμφραγμα
- Ανακοπή
- Πνευμονικό οίδημα

Νευρικό σύστημα

- Σπασμοί - Κρίση επιληψίας
- Εγκεφαλικό επεισόδιο

Δηλητηρίαση

- Δηλητηρίαση Πεπτικού, Αναπνευστικού, από το Δέρμα
- Πρόληψη Φαρμακευτικών Δηλητηριάσεων

Εγκαύματα

- Κατηγορίες και βαρύτητα εγκαυμάτων
- Αναπνευστικό έγκαυμα ,Ηλεκτρικά εγκαύματα, Χημικά εγκαύματα, Ακτινικά εγκαύματα
- Ειδικοί Τύποι Εγκαυμάτων
- Ηλεκτροπληξία, Κεραυνοπληξία

Προβλήματα από θερμότητα και ψύχος

- Διαταραχές του Θερμορυθμιστικού Κέντρου
- Υπερθερμία
- Εγκαύματα από τον ήλιο - Θερμοπληξία
- Υποθερμία

Δήγματα

- Δήγματα εντόμων, Δήγματα Ζώων, Δήγματα από Θαλάσσια Ζώα, Δήγματα φιδιών

Τεχνητή αναπνοή και καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΑ)

- Θέση ανάνηψης

- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (BLS) - Εξωτερικός απινιδωτής (ενήλικες, παιδιά, βρέφη)

Ξένα σώματα

- Ξένα σώματα στα μάτια
- Ξένα σώματα στο αυτί

Ομαδικά ατυχήματα

- Η προσπέλαση του ομαδικού ατυχήματος
- Τροχαία ατυχήματα

Εργαστήριο

- Αντιμετώπιση αιμορραγιών (εξωτερικών – εσωτερικών)
- Αντιμετώπιση ακρωτηριασμού
- Ξένα σώματα – τρόποι απομάκρυνση τους
- Αντιμετώπιση καταπληξίας (shock)
- Αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων
- Αντιμετώπιση κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων
- Αντιμετώπιση πνιγμονής σε : Βρέφη, Παιδιά, Ενήλικες, Εγκύους, Εαυτό μας.
- Αντιμετώπιση πνιγμού
- Αντιμετώπιση λιποθυμίας
- Αντιμετώπιση δηλητηριάσεων (πεπτικό, αναπνευστικό, δέρματος)
- Αντιμετώπιση εγκαύματος ανάλογα την βαρύτητα
- Αντιμετώπιση ηλεκτροπληξίας - κεραυνοπληξίας
- Αντιμετώπιση ακραίων θερμοκρασιών σώματος
- Αντιμετώπιση επιληψίας
- Αντιμετώπιση πυρετικών σπασμών
- Πρώτες βοήθειες σε δήγματα ζώων
- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση(BLS)
- Θέση ανάνηψης
- Λήψη ηλεκτροκαρδιογραφήματος
- Πρώτες βοήθειες σε στηθάγχη - έμφραγμα
- Πρώτες βοήθειες σε ανακοπή
- Πρώτες βοήθειες σε πνευμονικό οίδημα
- Τρόποι μεταφοράς τραυματιών – τοποθέτηση νάρθηκα
- Χορήγηση φαρμάκων σε έκτακτες περιπτώσεις
- Μέθοδοι Μεταφοράς Τραυματιών (Μέθοδος Ανθρώπινο Δεκανίκι, Λαβή Rautec, Μέθοδος Αγκαλιάς)

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΝΑΤΟΜΙΑ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα(Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων πάνω σε θέματα ανατομίας του ανθρώπινου σώματος. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες-δεξιότητες, ώστε να χρησιμοποιούν την κατάλληλη ορολογία και να είναι σε θέση να περιγράψουν τα ανατομικά μέρη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Οι ιστοί του σώματος-είδη κυττάρων-είδη ιστών
Όργανα-συστήματα

ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οστεολογία:

Ο σκελετός του ανθρώπου.

Τα οστά του κρανίου. Το τουρκικό εφίππιο. Οι παραρρινικοί κόλποι.

Η σπονδυλική στήλη (αυχενικοί σπόνδυλοι-θωρακικοί σπόνδυλοι - οσφυϊκοί σπόνδυλοι-ιεροί και κοκκυγικοί σπόνδυλοι)

Κοινά γνωρίσματα των σπονδύλων

Ιδιαίτερα γνωρίσματα των αυχενικών σπονδύλων

Ο σκελετός του θώρακα. Οι πλευρές-το στέρνο

Ο σκελετός των άνω και κάτω άκρων.

Τύποι οστών. Η κατασκευή των οστών. Λειτουργίες οστών.

Αρθρώσεις. Τι είναι άρθρωση-είδη αρθρώσεων.

Οι κυριότερες διαρθρώσεις του σώματος.

Τα μέρη της διάρθρωσης (κύρια και επικουρικά).

Οι κυριότερες συναρθρώσεις του σώματος (συνδέσμωση – συγχόρδωση - συνοστέωση)

Το μυϊκό σύστημα-είδη μυών (σκελετικοί ή γραμμωτοί-λείοι-καρδιακός μυς)

Είδη σκελετικών μυών. Εκφύσεις-καταφύσεις-τένοντες

Οι κυριότεροι μύες του σώματος: μύες του τραχήλου-του θώρακα-της κοιλιάς-μύες της οπίσθιας επιφάνειας του κορμού-μύες των άκρων-το διάφραγμα

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η Καρδιά-τα ανατομικά μέρη (οι βαλβίδες- το περικάρδιο, μυοκάρδιο, ενδοκάρδιο)

οι στεφανιαίες αρτηρίες- το ερεθισματοαγωγό σύστημα (φλεβόκομβος-κολποκοιλιακός κόμβος-δεμάτιο του His)

Οι αρτηρίες και οι φλέβες. Η αορτή και οι κλάδοι της.

Το λεμφικό σύστημα

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οι αεραγωγοί: μύτη-φάρυγγας-λάρυγγας-τραχεία-βρόγχοι

Οι πνεύμονες: η θέση-το σχήμα-τα ανατομικά μέρη (οι λοβοί, οι σχισμές, οι πύλες)

-μικροσκοπική ανατομική: οι κυψελίδες

Ο υπεζωκότας-το πλευριτικό υγρό

ΠΕΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Τα όργανα του πεπτικού ή γαστρεντερικού σωλήνα: στοματική κοιλότητα-φάρυγγας-οισοφάγος-στομάχι-λεπτό έντερο-παχύ έντερο

Οι μεγάλοι πεπτικοί αδένες: ήπαρ-πάγκρεας-σιελογόνοι
Σπλήνας

ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το εκκριτικό τμήμα: οι δυο νεφροί: η θέση, το σχήμα, η μακροσκοπική ανατομική, η μικροσκοπική ανατομική (ο νεφρώνας και τα μέρη του)

Το αποχετευτικό τμήμα: νεφρική πύελος- ουρητήρες- ουροδόχος κύστη-ουρήθρα

ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Γεννητικό σύστημα του άνδρα

Γεννητικό σύστημα της γυναίκας

ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το νευρικό κύτταρο-ο νευρικός ιστός

Διαίρεση Νευρικού συστήματος:

A. Εγκεφαλονωτιαίο νευρικό σύστημα

ΚΝΣ (Μέρη του εγκεφάλου-μήνιγγες-λεμφώδεις χώροι-εγκεφαλονωτιαίο υγρό - Νωτιαίος μυελός)

ΠΝΣ (Περιφερικό νευρικό σύστημα)

B. Αυτόνομο νευρικό σύστημα: συμπαθητικό-παρασυμπαθητικό

Λειτουργίες του Νευρικού Συστήματος

ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑ ΟΡΓΑΝΑ

Το όργανο της όρασης-ο οφθαλμός (ανατομική περιγραφή)

Το όργανο της ακοής και της ισορροπίας-το αυτί (ανατομική περιγραφή)

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός του μαθήματος – Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων φυσιολογίας και η κατανόηση των φυσιολογικών λειτουργιών του ανθρώπινου οργανισμού. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις-ικανότητες-δεξιότητες για να διακρίνουν τη φυσιολογική λειτουργία των οργάνων και των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού.

Περιεχόμενο του μαθήματος

ΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ

Η κυτταρική μεμβράνη-η κατασκευή της- η εκλεκτική διαπερατότητα-το ενδοκυττάριο και εξωκυττάριο υγρό- η αντλία Na-K.

Το κυτταρόπλασμα-τα σημαντικότερα οργανίδια-οι λειτουργίες τους

Ο πυρήνας-το DNA

Ιδιότητες του κυττάρου: μεταβολισμός-κίνηση-αναπαραγωγή

Η μιτωτική διαίρεση

ΤΟ ΑΙΜΑ

Από τι αποτελείται το αίμα-τα κύτταρα του αίματος-το πλάσμα
Ο αιματοκρίτης-οι φυσιολογικές τιμές για άνδρες και γυναίκες
Τα ερυθρά αιμοσφαίρια: η λειτουργία τους- η αιμοσφαιρίνη-οι φυσιολογικές τιμές
Η παραγωγή και η ωρίμανση των ερυθροκυττάρων.
Αιμοποιητικοί παράγοντες (σίδηρος-βιταμίνη B₁₂ - φυλικό οξύ). Ο ρόλος της ερυθροποιητίνης
Η καταστροφή των ερυθροκυττάρων.
Τα λευκά αιμοσφαίρια: οι φυσιολογικές τιμές -τα είδη τους- ο λευκοκυτταρικός τύπος-οι λειτουργίες τους-η παραγωγή τους στο μυελό
Η φλεγμονή και ο ρόλος των λευκών αιμοσφαιρίων. Η λευκοπενία. Η λευχαιμία.
Η άμυνα του οργανισμού: τα Β και Τ λεμφοκύτταρα, τα αντισώματα, η πρωτογενής απάντηση, η δευτερογενής απάντηση-ο εμβολιασμός (ενεργητική ανοσία), η παθητική ανοσία.
Ομάδες αίματος και Rhesus-καθορισμός. Η διασταύρωση
Τα αιμοπετάλια-η πήξη του αίματος

ΜΥΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Λειτουργίες μυών. Ο μηχανισμός της μυϊκής συστολής-ο μυϊκός τόνος

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Λειτουργία της καρδιάς. Η μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία. Ο 1^{ος} και ο 2^{ος} καρδιακός τόνος. Ο Κ.Λ.Ο.Α (Κατά Λεπτό Όγκος Αίματος)
Η μεγάλη ή συστηματική κυκλοφορία.
Το ερεθισματαγωγό σύστημα της καρδιάς. Το φυσιολογικό ΗΚΓ.

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η χρησιμότητα των αεραγωγών. Ο νεκρός χώρος.
Η λειτουργία της αναπνοής:
Α. Πνευμονικός αερισμός: αναπνευστικές κινήσεις-πνευμονικός αερισμός σε επίπεδο κυψελίδων-μορφές αναπνοής-συχνότητα. Πνευμονικοί όγκοι και σπειρομέτρηση
Β. Η διάχυση (ανταλλαγή αερίων σε επίπεδο κυψελίδων)
Γ. Η μεταφορά
Δ. Η ρύθμιση (το αναπνευστικό κέντρο και ο ρόλος του διοξειδίου του άνθρακα)

ΠΕΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Λειτουργίες της γλώσσας. Λειτουργίες του φάρυγγα. Λειτουργία της κατάποσης
Είδη κυττάρων του στομάχου και εκκρίσεις που παράγουν
Λειτουργίες του λεπτού και του παχέος εντέρου- του ήπατος-του παγκρέατος.
Πέψη υδατανθράκων-λιπών-πρωτεϊνών

ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Λειτουργίες των νεφρών.
Κάθαρση του πλάσματος-παραγωγή των ούρων. Ουρία-αζωθαιμία –ουραιμία

ΕΝΔΟΚΡΙΝΕΙΣ ΑΔΕΝΕΣ

Ενδοκρινείς αδένες -Ποιοί είναι, πού βρίσκονται και ποιες ορμόνες παράγουν
Υπόφυση: Δράσεις των ορμονών του προσθίου λοβού της υπόφυσης
Δράσεις των ορμονών του οπίσθιου λοβού της υπόφυσης
Επινεφρίδια: ορμόνες που παράγονται στον πρόσθιο και τον οπίσθιο λοβό τους.
Θυρεοειδής αδένας και Παραθυρεοειδείς: ορμόνες που παράγουν

Θύμος αδέννας

ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑ

Οφθαλμός: η λειτουργία της όρασης

Αυτί : η λειτουργία της ακοής

Όσφρηση και γεύση

Δέρμα: Αισθήσεις δέρματος

ΜΑΘΗΜΑ:ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1,0,1

Σκοπός- Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων φαρμακολογίας. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι θα είναι ικανοί να γνωρίζουν τις μορφές των φαρμάκων και τους τρόπους δράσης τους, να διακρίνουν τις παρενέργειες των φαρμάκων και να αναγνωρίζουν την αξία της φαρμακευτικής αγωγής στη θεραπευτική προσέγγιση του ασθενή.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Στοιχεία Φαρμακοδυναμικής

Φάρμακο

Προέλευση φαρμάκων

Μορφές φαρμάκων

Τρόποι δράσης φαρμάκων

Παράγοντες που επηρεάζουν την ενέργεια των φαρμάκων (αντοχή, εξάρτηση αλληλεπιδράσεις, παρενέργειες, έκδοχα)

Στοιχεία Φαρμακοκινητικής

Τρόποι χορήγησης φαρμάκων

Απορρόφηση

Κατανομή

Μεταβολισμός

Απέκκριση

Δοσολογία

Φάρμακα Αυτόνομου Νευρικού συστήματος

Φάρμακα Συμπαθητικού

Φάρμακα Παρασυμπαθητικού

Αναισθητικά φάρμακα

Μυοχαλαρωτικά φάρμακα

Αντιυπερτασικά φάρμακα

Κατηγορίες αντυπερτασικών φαρμάκων

Φάρμακα Γαστρεντερικού συστήματος

Φάρμακα για τη θεραπεία του έλκους
Φάρμακα σε χρόνια φλεγμονώδη εντερική νόσο
Αντιεμετικά φάρμακα
Καθαρτικά φάρμακα
Αντιδιαρροϊκά φάρμακα

Αντιπηκτικά φάρμακα

Κατηγορίες φαρμάκων που δρουν στην πήξη του αίματος

Αντιβιοτικά

Φάρμακα Ουροποιητικού συστήματος

Διουρητικά φάρμακα

Φάρμακα κεντρικού συστήματος

Αντιψυχωσικά
Φάρμακα που χρησιμοποιούνται για τις συναισθηματικές διαταραχές
Αγχολυτικά-Ηρεμιστικά
Αναλγητικά φάρμακα

ΜΑΘΗΜΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ –ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα(Θ, Ε, Σ):1,0,1

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων υγιεινής- μικροβιολογίας. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι ενημερώνονται για την πρόληψη και αντιμετώπιση των λοιμωδών νοσημάτων, γνωρίζουν τους κανόνες υγιεινής και τη δράση των μικροβίων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

ΕΝΟΤΗΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗ

- Αρχές υγιεινής (ορισμός, σκοποί, έννοια)
- Αγωγή υγείας σχετικά με την πρόληψη
- Έννοια της υγείας – νόσος
- Σεξουαλική αγωγή
- Λεμφικό σύστημα
- Τρόπος δράσης Β και Τ λεμφοκυττάρων
- Βασικές έννοιες της ανοσολογίας:
  - φυσική ανοσία
  - επίκτητη ανοσία
  - εμβόλια
  - οροί
  - εμβολιασμοί σε βρέφη, παιδιά ενήλικες
- Λοιμώδη νοσήματα

- Χαρακτηριστικά λοιμωδών νοσημάτων
- Τρόποι μετάδοσης:
  - νοσήματα μεταδιδόμενα μέσω του πεπτικού συστήματος
  - νοσήματα μεταδιδόμενα με τον αέρα
  - νοσήματα μεταδιδόμενα με ξενιστές ή φορείς
  - σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (AIDS, Ηπατίτιδα b,c, σύφιλη)
  - νοσήματα που μεταδίδονται με τα ζώα
- Υγιεινή των τροφίμων-αλλοιώσεις τροφίμων (ασθένειες που μεταδίδονται με τα τρόφιμα, υγειονομικά μέτρα προστασίας τροφίμων)
- Στοματική υγιεινή (οδοντική τερηδόνα, νοσήματα του περιοδοντίου (ουλίτιδα, περιοδοντίτιδα)
- Υγιεινή της εργασίας:
  - εργατικό ατύχημα
  - επαγγελματικά νοσήματα

ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

- Ιστορία και διαίρεση της μικροβιολογίας
- Δομή – ιδιότητες ευκαρυωτικών- προκαρυωτικών κυττάρων
- Γενικές ιδιότητες ομάδων παθογόνων μικροβίων
- Ιοί , ρικέτσιες , χλαμύδια, μύκητες, πρωτόζωα
- Βακτηριακό κύτταρο – δομή – μορφή
- Ανάπτυξη βακτηρίων – αναπαραγωγή
- Δράση των μικροβίων
- Φυσιολογική χλωρίδα δέρματος, αναπνευστικής οδού, γαστρεντερικού σωλήνα, ουρογεννητικού συστήματος, οφθαλμών, αυτιών.
- Μόλυνση- λοίμωξη - φλεγμονή
- Τρόποι μόλυνσης και μετάδοσης μικροβίων
- Είσοδος ξενιστή
- Εγκατάσταση του μικροοργανισμού και ανάπτυξη
- Εξωτοξίνες, εντεροτοξίνες, ενδοτοξίνες
- Συνοπτική περιγραφή και παθολογικές καταστάσεις που προκαλούν τα παρακάτω μικρόβια:
  - Σταφυλόκοκκος, Στρεπτόκοκκος, Ναισέριες, Βρουκέλλα, Αιμόφιλος, Εντεροβακτηριοειδή
  - Ψευδομονάδα, Μυκοβακτηρίδια
- Μέσα που χρησιμοποιούνται για την καταστροφή των μικροοργανισμών
  - Φυσικά μέσα
  - Χημικοί παράγοντες
  - Αντιμικροβιακά φάρμακα
- Αποστείρωση απολύμανση

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (Α΄εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Το εργαστηριακό μάθημα “Πρακτική Εφαρμογή στην Ειδικότητα” θα πρέπει να στοχεύει:

α) στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των καταρτιζομένων ώστε να εξελίσσονται σε αυτές, με την κατάλληλη ενθάρρυνση και αναγνώριση βιώνοντας αισθήματα επιτυχίας

β) στην προοδευτική ανάπτυξη της (μελλοντικής) ικανότητας τους, να ενεργούν αυτόνομα, ως επαγγελματίες αναπτύσσοντας κριτική ικανότητα και αξιοποιώντας όλες τις ληφθείσες γνώσεις.

Για την υλοποίηση των πιο πάνω σκοπών, το μάθημα αυτό ενδείκνυται να ακολουθεί το πλαίσιο της εργαστηριακής διδασκαλίας ενός αντικειμένου (μαθήματος) της Ειδικότητας, αλλά να μπορεί να προσαρμόζεται και στις ανάγκες, και τα ενδιαφέροντα των καταρτιζόμενων μέσω της διερεύνησης γύρω από ένα κάθε φορά πρακτικό συγκεκριμένο θέμα και ενός προγραμματισμού εργασίας για αυτό, υιοθετώντας τη μέθοδο μικρών project. Το κάθε project θα έχει το χαρακτήρα μικρού διαθεματικού πρακτικού έργου και θα μπορεί, εκτός του πρακτικού αποτελέσματος, να παρουσιάζεται, εφόσον είναι επιθυμητό, από τους συμμετέχοντες (άτομο ή ομάδα). Επίσης μπορεί να αξιοποιηθούν άλλες **τεχνικές συμμετοχικής δράσης**, όπως το παιχνίδι ρόλων (για θέματα που αφορούν στάσεις ή συμπεριφορές) ή να πραγματοποιούνται μελέτες περίπτωσης.

Τα θέματα μπορούν να επιλέγονται από τα διδασκόμενα μαθήματα ή να αφορούν συνδυασμούς θεμάτων των διδασκόμενων μαθημάτων και του επαγγελματισμού, καθόσον θέματα που ήδη διδάσκονται στα πλαίσια αυτών, κεντρίζουν το ενδιαφέρον του/των καταρτιζόμενου/-ων και προσφέρονται για περαιτέρω μελέτη. Η χρονική διάρκεια κάθε project θα πρέπει να είναι μικρή (3 ώρες) ώστε να υπάρχει χρόνος για εναλλαγή θεματολογίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το νοσηλευτικό τμήμα

Νοσηλευτικό τμήμα
Θάλαμος νοσηλείας ασθενών
Νοσοκομειακό κρεβάτι (τύποι- εξαρτήματα)

Ο ασθενής στο Νοσηλευτικό τμήμα

Εισαγωγή ασθενή στο νοσηλευτικό τμήμα
Υποδοχή και προσανατολισμός του ασθενή
Νοσηλευτικά Έντυπα - Ο ατομικός φάκελος ασθενή

Ζωτικά σημεία

Θερμομέτρηση από τη μασχάλη - από το στόμα - από το ορθό
Λήψη αρτηριακού σφυγμού, αναπνοών, αρτηριακής πίεσης
Ενημέρωση Θερμομετρικού διαγράμματος

Εργονομία - Τεχνικές μετακίνησης ασθενών

Ειδικές θέσεις ασθενή στο κρεβάτι - Πρόληψη δυσμορφιών και ατροφίας
Τεχνικές μετακίνησης ασθενών -Μηχανική σώματος – Εργονομία
Έγερση χειρουργημένου ασθενή

Πρόληψη Νοσοκομειακών Λοιμώξεων

Πλύσιμο χεριών- Τεχνική εφαρμογής αντισηψίας
Ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός (γάντια – μπλούζα- γυαλιά- μάσκα – σκούφος – ποδονάρια)
Προστατευτικά μέτρα προσωπικού κατά την νοσηλεία ασθενή με μεταδοτικό νόσημα

Αποστείρωση – απολύμανση

Ετοιμασία υλικού για αποστείρωση
Χειρισμός αποστειρωμένου υλικού και εργαλείων

Ψυχρά-θερμά επιθέματα

Τοποθέτηση επιθέματος αλουμινίου
Τοποθέτηση παγοκύστης- θερμοφόρας

Διαδικασία διεκπεραίωσης ιατρικής οδηγίας

Προσέγγιση ασθενή
Χορήγηση φαρμάκων

Λήψη Ηλεκτροκαρδιογραφήματος

Μετάγγιση αίματος - προετοιμασία ασθενή-πρόληψη επιπλοκών

Β' Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι,ΙΙ (Β'εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 4,4,8

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως σκοπό να αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι γενικές γνώσεις σχετικές με τις βασικές αρχές της Νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς που πάσχουν από συγκεκριμένες παθολογικές καταστάσεις των διαφόρων συστημάτων του ανθρώπου και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, ώστε να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις Νοσηλευτικές τεχνικές στη φροντίδα του ασθενή. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι γνωρίζουν τις βασικές αρχές της προεγχειρητικής φροντίδας του ασθενή, αναγνωρίζουν τυχόν μετεγχειρητικές επιπλοκές του ασθενή και εφαρμόζουν εξειδικευμένες νοσηλευτικές τεχνικές και παρεμβάσεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος :

ΘΕΩΡΙΑ

Χειρουργική – Παθολογική Νοσηλευτική

Περιεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα

- i. Προεγχειρητική Ετοιμασία: Διδασκαλία – ψυχολογική προετοιμασία- Φυσική προετοιμασία – άμεση προεγχειρητική προετοιμασία – Θρέψη - Ετοιμασία περιβάλλοντος ασθενή
- ii. Διεγχειρητική Φροντίδα: Φάσεις (εισαγωγή του ασθενή στην αίθουσα χειρουργείου- Ψυχολογική υποστήριξη – Σωματική προετοιμασία – εισαγωγή στην αναισθησία – θέσεις ασθενή)
- iii. Μετεγχειρητική Φροντίδα και παρακολούθηση - Μετεγχειρητικές Επιπλοκές ανά σύστημα

Υγρά - Ηλεκτρολύτες – Οξεοβασική Ισορροπία- Παρεντερικά διαλύματα

- i. Διαταραχές ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας
- ii. Νοσηλευτική φροντίδα

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος

- Εκτίμηση ασθενών με αναπνευστικά προβλήματα: Γενικά συμπτώματα – Διαγνωστικές εξετάσεις – Νοσηλευτικός ρόλος
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του ανώτερου Αναπνευστικού Συστήματος:
  - Ιογενής λοίμωξη
  - Γρίπη
  - Φαρυγγίτιδα
  - Αμυγδαλίτιδα
  - Λαρυγγίτιδα
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του κατώτερου Αναπνευστικού Συστήματος:
  - Οξεία Βρογχίτιδα - Τραχειοβρογχίτιδα
  - Βρογχικό άσθμα
  - Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια
  - Πνευμονία
  - Πλευρίτιδα
  - Φυματίωση Πνεύμονα
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του κατώτερου Αναπνευστικού Συστήματος:
  - Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια
  - Βρογχικό Άσθμα
  - Βρογχεκτασίες
  - Εμφύσημα
  - Ατελεκτασία
  - Πνευμοθώρακας
  - Καρκίνος Πνεύμονα
  - Πνευμονική εμβολή

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με διαταραχές του Πεπτικού Συστήματος

- Εκτίμηση ασθενών με διαταραχές του πεπτικού συστήματος: Γενικά συμπτώματα – Διαγνωστικές εξετάσεις – Νοσηλευτικός ρόλος
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του ανώτερου Πεπτικού Συστήματος:
  - Στοματίτιδα
  - Γαστροοισοφαγική Παλινδρόμηση
  - Γαστρίτιδα
  - Πεπτικό Έλκος
  - Καρκίνος οισοφάγου
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του Εντέρου:
  - Σύνδρομο Ευερέθιστου Εντέρου
  - Γαστρεντερίτιδα

- Φλεγμονώδεις Νόσοι Εντέρου (Ελκώδης Κολίτιδα – Νόσος του Crohn)
- Ειλεός
- Καρκίνος Εντέρου
- Ρινογαστρική Διασωλήνωση: τύποι καθετήρων – ενδείξεις – Νοσηλευτική φροντίδα - παρακολούθηση
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε Στομίες:
- Κολοστομία- Ειλεοστομία - Νησιδοστομία.- Γαστροστομία.
- Επιπλοκές
- Νοσηλευτική φροντίδα.

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με διαταραχές Οργάνων του Πεπτικού Συστήματος

- Καρκίνος Ήπατος
- Κίρρωση ήπατος
- Χολολιθίαση
- Χολοκυστίτιδα
- Παγκρεατίτιδα

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος

- Εκτίμηση ασθενών με διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος: Γενικά συμπτώματα – Διαγνωστικές εξετάσεις – Νοσηλευτικός ρόλος
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με:
  - Υπέρταση
  - Στεφανιαία νόσο (Στηθάγχη – Έμφραγμα του μυοκαρδίου)
  - Καρδιακές αρρυθμίες
  - Συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια - Οξύ πνευμονικό οίδημα
  - Κυκλοφορική καταπληξία (Καρδιογενές shock)
- Προεγχειρητική και μετεγχειρητική νοσηλευτική διεργασία σε καρδιοχειρουργικούς ασθενείς

Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του Μεταβολισμού

- Σακχαρώδης Διαβήτης: Ορισμός – Παθοφυσιολογία- Κλινικοί τύποι- Αίτια- Αντιμετώπιση – Επιπλοκές)
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη. - Ινσουλινοθεραπεία
 Νοσηλευτικές παρεμβάσεις – φροντίδα στην αντιμετώπιση των επιπλοκών του ΣΔ (Κετοξέωση – Κώμα)- Διαβητικό πόδι.
 Εκπαίδευση ασθενούς – οικογένειας με ΣΔ

Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές των Ενδοκρινών Αδένων

- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με παθήσεις του Θυρεοειδούς αδένου: Βρογχοκήλη- Υποθυρεοειδισμός - Υπερθυρεοειδισμός
- Θυρεοειδεκτομή. Επιπλοκές, Νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με παθήσεις των παραθυρεοειδών αδένων (Υπερπαραθυρεοειδισμός – Υποπαραθυρεοειδισμός)

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με Έγκαυμα

- Είδη, επιπλοκές, αντιμετώπιση- νοσηλευτική φροντίδα)

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με διαταραχές του Ουροποιητικού συστήματος

- Εκτίμηση ασθενών με διαταραχές του ουροποιητικού συστήματος: Γενικά συμπτώματα – Διαγνωστικές εξετάσεις – Νοσηλευτικός ρόλος
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με:
  - Νεφρική ανεπάρκεια (οξεία, χρόνια)
  - Σπειραματονεφρίτιδα - Νεφρωσικό σύνδρομο
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε περιτοναϊκή κάθαρση, αιμοκάθαρση – μεταμόσχευση νεφρού
  - Ουρολιθίαση
  - Οξεία πυελονεφρίτιδα
  - Καλοήθης υπερτροφία προστάτη
  - Καρκίνος προστάτη
  - Καθητηριασμός ουροδόχου κύστεως: τύποι καθετήρων – ενδείξεις – βασικές αρχές – μέτρα πρόληψης λοιμώξεων - νοσηλευτική φροντίδα - επαγρύπνηση

Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές Αισθητήριων οργάνων

- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με οφθαλμολογικές παθήσεις -Αρχές πρόληψης οφθαλμικών παθήσεων - Προεγχειρητική-Μετεγχειρητική φροντίδα - νοσηλευτική παρέμβαση αρρώστων με καταρράκτη, γλαύκωμα και όγκους.
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με ΩΡΛ παθήσεις:
  - Νοσήματα φάρυγγα (φαρυγγίτιδα, αμυγδαλίτιδα, υπερτροφία αδενοειδών εκβλαστήσεων)
  - Νοσήματα αυτιού (Ωτίτιδα, απόφραξη έξω ακουστικού πόρου) - Προεγχειρητική και μετεγχειρητική φροντίδα σε τυμπανοπλαστική – ωτοσκλήρυνση
  - Νοσήματα λάρυγγα : Λαρυγγίτιδα– Καρκίνος λάρυγγα. - Προεγχειρητική - Μετεγχειρητική φροντίδα – παρεμβάσεις σε ασθενή με καρκίνο λάρυγγα, νοσηλευτική παρέμβαση σε ολική και μερική λαρυγγεκτομή. Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με τραχειοστομία- Διδασκαλία

Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με διαταραχές του μυοσκελετικού συστήματος

- Νοσηλευτική φροντίδα κατάγματος.
- Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με έλξη.
- Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με γύψινο επίδεσμο.
- Προεγχειρητική και μετεγχειρητική φροντίδα ορθοπεδικού αρρώστου.
- Νοσηλευτική παρέμβαση σε ακρωτηριασμό.

Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με αιματολογικές διαταραχές

- Αναιμίες
- Αιμορραγικές βλάβες (Θρομβοπενία - Θρομβοκυττάρωση - Αιμορροφιλία A & B)
- Λευχαιμίες – Λεμφώματα
- Μεταμόσχευση μυελού των οστών

Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με νευρολογικές διαταραχές

- Εκτίμηση ασθενών με διαταραχές του νευρικού συστήματος: Γενικά συμπτώματα – Διαγνωστικές εξετάσεις – Νοσηλευτικός ρόλος
- Αγγειακά Εγκεφαλικά επεισόδια
- Επιληψίες
- Εκφυλιστικά νοσήματα
- Απομυελινωτικά νοσήματα
- Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- Όγκοι εγκεφάλου

Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού

- Θεμελιώδεις αρχές νοσηλευτικής φροντίδας – Διαφορές στη νοσηλεία ενήλικα – παιδιού
- Ανάγκες φροντίδας παιδιού στις διάφορες φάσεις της ζωής του
- Παιδί και οικογένεια
- Παιδί με ειδικές ανάγκες
- Άρρωστο παιδί και φροντίδα στο σπίτι - Παιδί και νοσηλεία στο νοσοκομείο
- Πρόωρα (μορφολογικά χαρακτηριστικά – αίτια – προβλήματα προωρότητας) -]Θερμοκοιτίδα -Νοσηλευτική φροντίδα πρόωρου
- Χορήγηση φαρμάκων σε παιδιά – Υπολογισμός δόσης
- Οξυγονοθεραπεία σε παιδιά
- Ασθένειες της παιδικής ηλικίας – Συμπτώματα - Νοσηλευτική φροντίδα
  - Ίκτερος (ορισμός – τιμές- αίτια – θεραπεία – νοσηλευτική φροντίδα)
  - Έμετος (αίτια- νοσηλευτική φροντίδα)
  - Διάρροια (αίτια- νοσηλευτική φροντίδα)
  - Δυσκοιλιότητα (αίτια- νοσηλευτική φροντίδα)
  - Παράτριμμα / δερματίτιδα της περιγεννητικής και περιπρωκτικής περιοχής (νοσηλευτική φροντίδα)
  - Εξάνθημα (νοσηλευτική φροντίδα)
  - Δύσπνοια(νοσηλευτική φροντίδα)
  - Κυάνωση (αίτια- νοσηλευτική φροντίδα)
  - Βράγχος φωνής (αίτια- νοσηλευτική φροντίδα)
  - Βήχας
  - Σπασμοί (αίτια- νοσηλευτική φροντίδα)
  - Πυρετός (νοσηλευτική φροντίδα)
  - Πυρετικοί σπασμοί (νοσηλευτική φροντίδα)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις πεπτικού (Ατρησία χοληφόρων, Ηπατίτιδα, Συγγενές Μεγάκολο, φλεγμονώδης νόσος του εντέρου, Πυλωρική Στένωση, Τραχειοοισοφαγικό συρίγγιο)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις αιμοποιητικού (Αιμορροφιλία Α, Δρεπανοκυτταρική Αναιμία)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις κυκλοφορικού (Συγγενείς Καρδιοπάθειες -Αρρυθμίες, Καρδιακή Ανεπάρκεια)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις ενδοκρινικού (ΣΔ- Σύνδρομο Cushing)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις ουροποιητικού
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις μυοσκελετικού
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με παθήσεις του νευρικού (Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, Υδροκέφαλος, Ενδοκοιλιακή αιμορραγία - Μηνιγγίτιδα, Μυελομηνιγγοκήλη, τραυματισμός του νωτιαίου μυελού)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με λοιμώδη νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με καρκίνο

Θάνατος: Νοσηλευτική φροντίδα στο τελικό στάδιο της ζωής του ανθρώπου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Οξυγονοθεραπεία

- Χορήγηση O₂ με ρινικό καθετήρα, με ρινική κάνουλα, με απλή μάσκα, με μάσκα venturi, με μάσκα μη επανεισπνοής.
- Χορήγηση εισπνεόμενου φαρμάκου σε νεφελοποιητή-χορήγηση φαρμάκων μέσω εισπνοής.

Προετοιμασία ασθενή για το χειρουργείο

- Ετοιμασία χειρουργικού πεδίου(ευπρεπισμός)-προετοιμασία εντέρου-λουτρό και υγιεινή δέρματος).

- Προεγχειρητική ετοιμασία ασθενή την ημέρα της επέμβασης (ένδυση χειρουργείου-συμπλήρωση προεγχειρητικού δελτίου).
- Χειρουργικό κρεβάτι-παραλαβή χειρουργημένου ασθενή-εφαρμογή αντιεμβολικών καλτσών-μετεγχειρητική φροντίδα και παρακολούθηση.

Ρινογαστρική διασωλήνωση

- Συμμετοχή στην τοποθέτηση και αφαίρεση ρινογαστρικού καθετήρα (Levin παροχέτευσης-πλύσεως).
- Σίτιση από Levin.

Περιποίηση τραύματος

- Φροντίδα τραύματος με άσηπτη τεχνική(nontouch).
- Περιποίηση κατακλίσεων.

Περιποίηση στομίων

- Αλλαγή και περιποίηση κολοστομίας - υποκλυσμός κολοστομίας.

Καθετηριασμός κύστεως

- Τεχνική καθετηριασμού με συνθήκες ασηψίας-είδη καθετήρων- χρόνος παραμονής-αφαίρεση. καθετήρα κύστεως.
- Πλύση κύστεως.
- Λήψη δείγματος ούρων για γενική και καλλιέργεια από τον καθετήρα.

Τραχειοστομία

- Περιποίηση τραχειοστομίου - αλλαγή επιθέματος.
- Συμμετοχή στην αλλαγή τραχειοσωλήνα.
- Αναρρόφηση τραχειοβρογχικών εκκρίσεων.

Παρακεντήσεις

- Γενικά για τις παρακεντήσεις – Σκοποί.
- Παρακέντηση θώρακα-θέση αρρώστου-λήψη πλευριτικού υγρού για γενική, κυτταρολογική εξέταση και καλλιέργεια.
- Παρακέντηση κοιλίας-θέση αρρώστου-λήψη ασκητικού υγρού για γενική, κυτταρολογική εξέταση και καλλιέργεια.
- Στερνική παρακέντηση-θέση αρρώστου-λήψη μυελού των οστών - μυελόγραμμα.
- Οσφυονωτιαία παρακέντηση-θέση αρρώστου-λήψη εγκεφαλονωτιαίου υγρού για γενική, κυτταρολογική εξέταση και καλλιέργεια.

ΜΑΘΗΜΑ:ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι,ΙΙ (Β΄εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων στο μάθημα χειρουργικής. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι γνωρίζουν τις ανάγκες, τις πιθανές επιπλοκές του χειρουργικού ασθενή και ταξινομούν τις χειρουργικές παθήσεις .

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ιστορία της Χειρουργικής

- Η χειρουργική ως τέχνη και επιστήμη
- Ιστορική αναδρομή και εξέλιξη (κλασσική -λαπαροσκοπική - ρομποτική χειρουργική)

Το Χειρουργείο

- Χωροταξική δομή
- Προγραμματισμός επεμβάσεων
- Είδη επεμβάσεων

Περιεγχειρητική αγωγή

- Προεγχειρητική εκτίμηση και αγωγή
- Διεγχειρητική αγωγή
- Μετεγχειρητική εκτίμηση και αγωγή
- Μετεγχειρητικές επιπλοκές

Διαταραχές νερού και ηλεκτρολυτών

- Νερό
- Διαταραχές του νερού
- Ηλεκτρολύτες
- Διαταραχές ηλεκτρολυτών
- Υγρά και Ηλεκτρολύτες (Ισοζύγιο)
- Διαλύματα υγρών και ηλεκτρολυτών

Χειρουργικές λοιμώξεις

- Γενικά- έλεγχος και πρόληψη χειρουργικών λοιμώξεων
- Πηγές μόλυνσης- αίτια λοιμώξεων
- Εντοπισμένες χειρουργικές λοιμώξεις (απόστημα, έλκη, συρίγγια)
- Σηψαιμία
- Τέτανος –αεριογόνος γάγγραινα

Φλεγμονή

- Οξεία- χρόνια
- Τοπικά και γενικά
- Δοθιήνας- ερυσίπελας- ψευδάνθρακας

Εγκαύματα- Κατακλίσεις

- Ταξινόμηση
- Κλινική εικόνα
- Επιπλοκές
- Θεραπεία –χειρουργικός καθαρισμός- πρόληψη

Νόσοι περιτοναίου

- Οξεία κοιλία-περιτονίτιδα
- σκωληκοειδίτιδα

Παθήσεις ήπατος και χοληφόρων

- Οξεία παγκρεατίτιδα,
- Χολοκυστίτιδα, χολοαγγειίτιδα, χολολιθίαση
- αποφρακτικός ίκτερος

Παθήσεις πρωκτού

- Αιμορροΐδες
- ραγάδες
- περιεδρικά αποστήματα- συρίγγια
- εκκολπώματα

Κήλες

- Γενικά
- Συνηθέστερες κήλες (Βουβωνοκήλη, μηροκήλη, ομφαλοκήλη, άλλες κήλες)

Παθήσεις θώρακα – πνευμόνων

- Εμπύημα
- Πνευμοθώρακας, αιμοθώρακας
- Συλλογή πλευριτικού υγρού
- θωρακοστομία

Αιμορραγίες

- Τύποι
- Αντιμετώπιση

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων παθολογίας. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις – ικανότητες - δεξιότητες να διακρίνουν τις κυριότερες παθήσεις ανά σύστημα, τα αίτια, την κλινική εικόνα, τους παράγοντες που συντελούν στη διάγνωση και τη θεραπεία των ασθενειών.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Τι περιλαμβάνει η διαγνωστική προσέγγιση του ασθενή

- Α. Ιστορικό
- Β. Κλινική εξέταση (επισκόπηση-ψηλάφηση-επίκρουση-ακρόαση)
- Γ. Διαγνωστικές εξετάσεις

ΝΟΣΟΙ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Αναπνευστικό

- Ρινοφαρυγγίτιδα
- Βρογχίτιδα (οξεία και χρόνια)
- Βρογχικό άσθμα
- Πνευμονικό εμφύσημα-Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ)
- Ατελεκτασία
- Πνευμονία
- Πνευμονική εμβολή
- Σύνδρομο οξείας αναπνευστικής ανεπάρκειας του ενήλικα (ARDS)

Πλευρίτιδες-διαφορική διάγνωση
Φυματίωση πνευμόνων

Κυκλοφορικό

Αρτηριακή υπέρταση
Στεφανιαία Νόσος: Στεθάγη- Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου (STEMI και NONSTEMI)-
Θρομβόλυση- Στεφανιογραφία –Αγγειοπλαστική
Αρρυθμίες (κολπικές –κοιλιακές-βηματοδότες)
Καρδιακή ανεπάρκεια-Οξύ Πνευμονικό οίδημα
Κυκλοφορική καταπληξία (shock)
Περικαρδίτιδα
Ρευματικός πυρετός

Αιμοποιητικό

Αναιμίες:

A. Αναιμίες που οφείλονται σε ανεπαρκή ερυθροποίηση

- Από ανεπάρκεια αιμοποιητικών παραγόντων (σιδηροπενική-μεγαλοβλαστική)
- Από μειονεκτική σύνθεση αιμοσφαιρίνης (μεσογειακή αναιμία)
- Από λειτουργική ανεπάρκεια του μυελού των οστών (απλαστική αναιμία- μυελοφθισικές
- Αναιμίες: λευχαιμίες και λεμφώματα)

B. Αναιμίες που οφείλονται σε ελάττωση της μέσης διάρκειας ζωής των ερυθρών αιμοσφαιρίων

- μεθαιμορραγικές αναιμίες (αυξημένη απώλεια αίματος)
- αιμολυτικές αναιμίες (αυξημένη καταστροφή ερυθρών αιμοσφαιρίων)
- Θρομβοπενίες-Αιμορραγικές διαθέσεις

Πεπτικό Σύστημα

- Παθήσεις οισοφάγου (οισοφαγίτιδα-Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση(ΓΟΠ))
- Έλκος στομάχου-γαστρορραγία
- Φλεγμονώδεις νόσοι εντέρου (ελκώδης κολίτιδα-νόσος του Crohn)
- Ηπατίτιδες-κίρρωση ήπατος-ασκίτης
- Καρκίνος ήπατος
- Πυλαία υπέρταση
- Χολοκυστίτιδα (οξεία και χρόνια)
- Παγκρεατίτιδα (οξεία και χρόνια)

Ουροποιητικό σύστημα

- Νεφρολιθίαση-κωλικός νεφρού
- Ουρολοιμώξεις
- Πυελονεφρίτιδα (οξεία και χρόνια)
- Σπειραματονεφρίτιδα (οξεία και χρόνια)
- Νεφρωσικό σύνδρομο
- Νεφρική ανεπάρκεια (οξεία και χρόνια)

Ενδοκρινείς αδένες

- Νοσήματα που σχετίζονται με τον αδένα της υπόφυσης (Μεγαλακρία-Γιγαντισμός-Άποιος διαβήτης)
Παθοφυσιολογία της υπόφυσης
- Νοσήματα του θυρεοειδή αδένα (Υπο-Υπερ-θυρεοειδισμός)

- Νοσήματα επινεφριδίων (Νόσος Cushing-Νόσος Addison-Φαιοχρωμοκύττωμα)
- Σακχαρώδης διαβήτης (τύπος I, τύπος II)–Διαβητικό κώμα

Χρόνια συστηματικά νοσήματα

- Παθήσεις αρθρώσεων (Ρευματοειδής αρθρίτιδα-Ουρική αρθρίτιδα-Αγκυλοποιητική Σπονδυλίτιδα)
- Νοσήματα κολλαγόνου (Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος)
- Αγγειίτιδες

Νοσήματα δέρματος

- Ψωρίαση
- Ψώρα
- Έρπης (απλός-ζωστήρας)
- Μελάνωμα

ΜΑΘΗΜΑ: ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ – ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα:

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων πάνω σε θέματα γυναικολογίας και παιδιατρικής. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις-ικανότητες-δεξιότητες να κατανοήσουν τη φυσιολογία του γεννητικού κύκλου, της εγκυμοσύνης και του τοκετού, να διακρίνουν τις κυριότερες γυναικολογικές παθήσεις και να αντιληφθούν ποιος είναι ο ρόλος της παιδιατρικής, τόσο στην παρακολούθηση της φυσιολογικής ανάπτυξης του παιδιού όσο και στη διάγνωση και τη θεραπεία των ασθενειών.

Περιεχόμενο του μαθήματος

A. Γυναικολογία

Το Γεννητικό σύστημα της γυναίκας-ανατομία-φυσιολογία

Ωθητικός και γεννητικός κύκλος-οι ορμόνες των ωθηκών και της υπόφυσης

Εμμηνορρυσία-δυσμηνόρροια

Εγκυμοσύνη-τοκετός-λοχεία

Γονιμοποίηση-εμφύτευση του γονιμοποιημένου ωαρίου στη μήτρα-στοιχεία εμβρυολογίας

Εξωσωματική γονιμοποίηση

Οι λάχνες-ο πλακούντας-το αμνιακό υγρό

Παρακολούθηση της εγκυμοσύνης. Διαγνωστικές εξετάσεις. Προγεννητικός έλεγχος. Προσδιορισμός Πιθανής Ημερομηνίας Τοκετού(Π.Η.Τ.)

Τοκετός (πρώιμος-πρώωρος-τελειόμηνος. Ωδίνες-στάδια τοκετού

Παραλαβή επιτόκου-προετοιμασία και εξέλιξη τοκετού).

Ανωμαλίες τοκετού. Τοκετός με καισαρική τομή-ενδείξεις

Λοχεία-θηλασμός-παθολογία της λοχείας(επιλόχειος πυρετός)

Παθολογία της κύησης

Εξωμήτριος κύηση-μήλη κύηση-πρόωρη αποκόλληση του πλακούντα

Διαβήτης και εγκυμοσύνη

Υπέρταση και εγκυμοσύνη. Προεκλαμψία-εκλαμψία

Βλαπτικοί παράγοντες κατά την κύηση(ερυθρά-τοξοπλάσμωση-φάρμακα.

Γυναικολογικές παθήσεις

Λοιμώξεις-φλεγμονές γεννητικών οργάνων (Αιδιοκολπίτιδα-τραχηλίτιδα-σαλπινγίτιδα)
Καλοήθεις νεοπλασίες γεννητικών οργάνων (πολύποδες-ινομώματα-ενδομητρίωση)
Κακοήθεις νεοπλασίες γεννητικών οργάνων.Paptest.Λοίμωξη από τον ιό HPV

Οικογενειακός προγραμματισμός-αντισύλληψη

B. Παιδιατρική

Στοιχεία Νεογνολογίας.

1^η αντικειμενική εξέταση νεογνού. Βαθμολογία κατά Apgar.

Αντικειμενική εξέταση νεογνού κατά συστήματα-διαμαρτίες της διάπλασης-εξέταση αντανακλαστικών
Παθολογία του νεογνού (κακώσεις από τον τοκετό -ομφαλίτιδα-παράτριμμα)

Νεογνικός ίκτερος-πυρηνικός ίκτερος

Πρώρα νεογνά(σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας-οπισθοφακική ινοπλασία)

Θηλασμός-τεχνητή διατροφή-μικτή διατροφή

Αύξηση και ανάπτυξη-ψυχοκινητική εξέλιξη

Κοιλιακά άλγη

Εγκολεασμός-Σκωληκοειδίτιδα-Μεσεντέριος λεμφαδενίτιδα-Δυσκοιλιότητα

Ψυχογενή αίτια

Ατυχήματα στα παιδιά

Το περιβάλλον του παιδιού

Δηλητηριάσεις

Εγκαύματα

Ανοσία

Ανοσοποίηση ενεργητική και παθητική-εμβόλια

Εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμών

Λοιμώδη νοσήματα:

Ιλαρά, ερυθρά, ανεμοβλογιά, παρωτίτιδα

Λοιμώδης μονοπυρήνωση

Γρίπη-φυματίωση-μηνιγγίτιδα στα παιδιά

Το παιδί με πυρετό και σπασμούς

Νοσήματα ουροποιητικού στα παιδιά

Κυστεοουρητηρική παλινδρόμηση-ουρολοίμωξη

Οξεία σπειραματονεφρίτιδα-νεφρωσικό σύνδρομο

Εντερικές παρασιτώσεις

Οξουρίαση

Χρόνια νοσήματα στα παιδιά

Κυστική ίνωση

Κακοήθειες-λευχαιμία

Στοιχεία Γενετικής

Τρόποι μεταβίβασης κληρονομικών νοσημάτων(σύνδρομο Down-τρισωμία 21).

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ – ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ (Β΄εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1,0,1

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει ως πρωταρχικό σκοπό να κρίνει ικανούς τους καταρτιζόμενους στη γνώση των γενικών εννοιών της Νευρολογίας-Ψυχιατρικής, τις ιδιαιτερότητες του ασθενή, με νευρολογικά και ψυχιατρικά προβλήματα. Οι καταρτιζόμενοι να γνωρίσουν τις παθήσεις του νευρικού συστήματος, να κατανοήσουν την ιδιαιτερότητα της συμπτωματολογίας των ψυχικών παθήσεων και να ενημερωθούν για τις σχολές ψυχολογίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Νευρολογία

Δομή και οργάνωση του Νευρικού Συστήματος

Νευρικός ιστός, εγκέφαλος, Νωτιαίος μυελός, Περιφερικά νεύρα, Αισθητήρια όργανα, Αισθήσεις

Σημειολογία Νευρολογικών παθήσεων

Διαταραχές αισθητικότητας, διαταραχές κινητικότητας, διαταραχές αυτόνομου νευρικού συστήματος, διαταραχές λόγου, απραξία, αγνωσία, διαταραχές από τα εγκεφαλικά νεύρα

Κλινική εξέταση και Παρακλινικός Διαγνωστικός Έλεγχος του Νευρικού Συστήματος

Ιστορικό

Αντικειμενική εξέταση

Παρακλινικός Διαγνωστικός έλεγχος

Τραυματισμοί Νευρικού Συστήματος

Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις.

Διάχυτες κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις (Διάσειση, Νευραξονική κάκωση) Εστιακές κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις (Επισκληρίδιο, Υποσκληρίδιο αιμάτωμα)

Κακώσεις νωτιαίου μυελού. (Αιτιολογία, Συμπτώματα, Κλινική εικόνα)

Κακώσεις περιφερικών νεύρων (Διατομή, συμπίεση περιφερικών νεύρων)

Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια

Ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια

Αιμορραγικά εγκεφαλικά επεισόδια

Λοιμώξεις Νευρικού Συστήματος

Βακτηριακές λοιμώξεις (Οξεία Πυώδης Μηνιγγίτιδα, Φυματιώδης μηνιγγίτιδα, Σύφιλη Νωτιαίου Μυελού)

Ιογενείς λοιμώξεις (Οξεία μηνιγγίτιδα, Εγκεφαλίτιδες, Πολιομυελίτιδα, Έρπης ζωστήρ)

Όγκοι Νευρικού Συστήματος

Ενδοκρανιακοί όγκοι

Όγκοι Σπονδυλικής Στήλης

Κληρονομούμενες Μεταβολικές, Εκφυλιστικές Παθήσεις Νευρικού Συστήματος

Πολλαπλή κατά πλάκας σκλήρυνση

Κληρονομικά εκφυλιστικά νοσήματα

Νόσος κινητικού νευρώνα

Φακωματώσεις

Αίτια απώλειας συνείδησης

Επιληψία (Αιτιολογία, κλινική εικόνα, διάγνωση, πρόγνωση)

Εισαγωγή στην Ψυχολογία

Αντικείμενο, Κλάδοι, Μέθοδοι και Τεχνικές Σταθμοί στην εξέλιξη της ψυχολογίας
Σχολές της ψυχολογικής σκέψης
Ψυχανάλυση, θεωρίες συμπεριφοράς, γνωσιακές θεωρίες, θεωρίες συστημάτων
Προσαρμογή –Ανθρώπινες σχέσεις
Επικοινωνία, ρόλοι, ανθρώπινες ομάδες, οικογένεια

Εισαγωγή στην Ψυχιατρική

Ιστορία της Ψυχιατρικής
Διεθνείς ταξινομήσεις
Συμπτωματολογία
Διαταραχές μνήμης, συνείδησης, προσανατολισμού, συγκέντρωσης, προσοχής, ψυχοκινητικότητας, αντίληψης, λόγου, συναισθήματος.
Οργανικά ψυχοσύνδρομα
Άνοια τύπου Alzheimer, Αγγειακή άνοια
Συγχυτικοδιεγερτικές καταστάσεις- ‘‘Παραλήρημα’’ (Delirium)
Αγχώδεις διαταραχές οφειλόμενες σε οργανική πάθηση
Ψυχιατρικές εκδηλώσεις σωματικών νοσημάτων
Νευρώσεις
Υστερία και αγχώδεις διαταραχές
Κρίσεις πανικού
Φοβίες
Ιδεοψυχαναγκαστική, ψυχαναγκαστική, καταναγκαστική διαταραχή

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ) I,II,III (Β΄ εξ)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,5,5

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα πραγματοποιείται σε παθολογικό και χειρουργικό τομέα και έχει ως σκοπό να δώσει τις ευκαιρίες στους καταρτιζόμενους α) να εμπεδώσουν τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη θεωρητική και εργαστηριακή τους εκπαίδευση και να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο παροχής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα και β) να αναπτύξουν ικανότητες και δεξιότητες ώστε να εξελίσσονται σε αυτές με την κατάλληλη ενθάρρυνση βιώνοντας έτσι αισθήματα επιτυχίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Ενημέρωση – ξενάγηση στους χώρους του νοσηλευτικού τμήματος.
- Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του νοσηλευτικού τμήματος.
- Διαδικασία Εισαγωγής ασθενούς
- Έμφαση στο σύστημα εργασίας που εφαρμόζεται από το νοσηλευτικό τμήμα, στο ιατρικό και νοσηλευτικό απόρρητο.
- Επικοινωνία με τους ασθενείς.
- Υγιεινή χεριών / προφυλάξεις και ασφάλεια / πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων
- Λήψη και αξιολόγηση ζωτικών σημείων. Ενημέρωση διαγράμματος

- Στρώσιμο κρεβατιών
- Πρωινή φροντίδα ασθενούς - παροχή ατομικής υγιεινής (Λουτρό σώματος - Περιποίηση στοματικής κοιλότητας - Περιποίηση προσώπου/λαιμού-λούσιμο κεφαλής - Τοποθέτηση και αφαίρεση σκωραμίδας ή ουροδοχείου- Τοπική φροντίδα περινέου)
- Πρόληψη κατακλίσεων
- Εισαγωγή/παραλαβή ασθενούς.
- Βοήθεια στην κλινική ιατρική εξέταση
- Συμμετοχή στην προετοιμασία ασθενών για παρακλινικές εξετάσεις
- Βοήθεια στη Σίτιση αρρώστου
- Σίτιση ασθενή από ρινογαστρικό καθετήρα
- Εφαρμογή καθετήρα ορθού
- Διενέργεια χαμηλού εκκενωτικού υποκλυσμού
- Χορήγηση φαρμάκων p.os, ΥΔ, ΙΜ (καταγραφή στο φύλλο νοσηλείας)
- Εμπλουτισμός και αλλαγή ορού
- Χορήγηση υπόθετου
- Οξυγονοθεραπεία- Χορήγηση εισπνεόμενων φαρμάκων
- Μέτρηση προσλαμβανομένων και αποβαλλομένων υγρών (καταγραφή στο φύλλο νοσηλείας)
- Ετοιμασία υλικού προς αποστείρωση.
- Συμμετοχή και βοήθεια στην περιποίηση τραύματος
- Περιποίηση κατακλίσεων
- Παρακολούθηση παρακεντήσεων
- Ο χειρουργικός ασθενής - Επεξήγηση του χειρουργικού stress
- Προεγχειρητική φροντίδα ασθενή
- Ετοιμασία ασθενή για το χειρουργείο
- Στρώσιμο χειρουργικού κρεβατιού
- Παραλαβή χειρουργημένου ασθενή
- Μετεγχειρητική φροντίδα ασθενή
- Έλεγχος χειρουργικού τραύματος
- Συμμετοχή στην Περιποίηση - Αλλαγή χειρουργικού τραύματος
- Αλλαγή σάκων παροχετεύσεων
- Μέτρηση και καταγραφή παροχετεύσεων
- Έγερση χειρουργημένου ασθενή - Κινητοποίηση

Γ' Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

ΜΑΘΗΜΑ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι,ΙΙ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων στο μάθημα χειρουργικής. Πρόκειται για μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι γνωρίζουν τις χειρουργικές παθήσεις ανά συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού (ορισμός πάθηση, αιτιολογία, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση-θεραπεία, επιπλοκές).

Περιεχόμενο του μαθήματος

Αντιμετώπιση πολυτραυματία

- Καταπληξία (ολιγαιμικό Shock)- μετάγγιση

Παθήσεις παγκρέατος και σπληνός

- κακώσεις παγκρέατος
- καρκίνος παγκρέατος
- κακώσεις σπληνός
- ενδείξεις σπληνεκτομής

Παθήσεις ήπατος και χοληφόρων

- κακώσεις ήπατος
- εχινόκοκκος
- νεοπλάσματα
- Χολολιθίαση επιπλοκές
- Εγχειρήσεις χοληφόρων

Παθήσεις εντέρου

- Κακώσεις εντέρων
- Αποφρακτικός ειλεός
- Εκκολπώματα , πολύποδες
- νεοπλάσματα, κολοστομία

Παθήσεις στομάχου και δωδεκαδακτύλου

- πεπτικό έλκος – επιπλοκές
- καρκίνος στομάχου
- χειρουργικές θεραπείες παθήσεων στομάχου και δωδεκαδακτύλου

Παθήσεις Ουροποιητικού

- Συγγενείς ανωμαλίες νεφρών - Υδρονέφρωση - Πυονεφρός
- Νεφρολιθίαση
- Παθήσεις ουρητήρων (συγγενείς ανωμαλίες)-
- Παθήσεις ουρήθρας
- Παθήσεις προστάτη (φλεγμονές - υπερτροφία - καρκίνος)

Νόσοι του πέους και όρχεων

- Φίμωση -παραφίμωση
- Επισπαδίας- υποσπαδίας
- Ca όρχεως-σεμίνωμα

- υδροκήλη

Παθήσεις Ω.Ρ.Λ.

- αμυγδαλίτιδα -περιαμυγδαλικό απόστημα
- αδenoειδείς εκβλαστήσεις, αδenoτομή
- πολύποδες λάρυγγα -καρκίνος λάρυγγα-λαρυγγεκτομή
- τραχειοστομία

Παθήσεις ενδοκρινών αδένων

- Θυρεοειδής αδένας- παθήσεις θυρεοειδούς
- βρογχοκήλες, νεοπλάσματα,
- παραθυρεοειδείς αδένες και παθήσεις –χειρουργική αντιμετώπιση

Παθήσεις θώρακος

- κακώσεις
- εχινόκοκκος
- νεοπλάσματα πνευμόνων
- θύμος αδένας

Παθήσεις καρδιάς –αγγείων

- Επεμβάσεις ανοιχτής καρδιάς
- Βηματοδότες
- By Pass στεφανιαίων
- Θρομβοφλεβίτιδες
- κίρσοι κάτω άκρων

Παθήσεις μαστού

- νεοπλάσματα μαστού
- Χειρουργική αντιμετώπιση παθήσεων μαστού- μαστεκτομή- πλαστική αποκατάσταση

Μεταμοσχεύσεις οργάνων

- Γενικές γνώσεις μεταμόσχευσης οργάνων
- Κριτήρια
- Νομικό πλαίσιο
- Οργάνωση μεταμοσχεύσεων

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ – ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1,1,2

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Να ξεχωρίζουν οι καταρτιζόμενοι το πεδίο της λειτουργίας του χειρουργείου που στηρίζεται στην εφαρμογή των αρχών αντισηψίας, απολύμανσης και αποστείρωσης. Να διαχωρίζουν τις έννοιες αποστείρωση – απολύμανση - αντισηψία και να αναγνωρίζουν τις μεθόδους μέσω των οποίων επιτυγχάνονται. Να μπορούν να εφαρμόσουν ολοκληρωμένα στην πράξη τις μεθόδους. Είναι δε μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/νες αποκτούν κι εφαρμόζουν τις απαραίτητες γνώσεις - δεξιότητες – ικανότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Γενικές αρχές και έννοιες– Ορισμοί.
- Παράγοντες που δρουν βλαπτικά επί των οργανισμών.
- Κεντρική αποστείρωση, χώροι, αρχιτεκτονική.
- Μέσα αποστείρωσης (φυσικές μέθοδοι, χημικές μέθοδοι, αποστείρωση με ακτινοβολία, πρωτοποριακές μέθοδοι).
- Προετοιμασία - έλεγχος - διαδικασία αποστείρωσης (προετοιμασίας υλικού, τοποθέτηση υλικού στον κλίβανο, διαδικασία ελέγχου, τεχνική βιολογικού ελέγχου αποστείρωσης).
- Απολύμανση - Αντισηψία (είδη κατηγορίες απολυμαντικών, απολύμανση χώρου).
- Άσηπτη τεχνική.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Το εργαστηριακό μάθημα προτείνεται να λαμβάνει χώρα στον εργαστηριακό χώρο του ΙΕΚ καθώς στους φυσικούς χώρους του νοσοκομείου.

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων του μαθήματος αιμοδοσίας. Το μάθημα είναι εξειδικευμένης κατάρτισης. Οι καταρτιζόμενοι αποκτούν γνώσεις γενικά για το αίμα και τα παράγωγά του, κατανοούν τις παρενέργειες της μετάγγισης και ευαισθητοποιούνται για το θεσμό της αιμοδοσίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Χωροταξική δομή της αιμοδοσίας

Διαχωρισμός χώρων – εξαρτήματα και λειτουργικότητα
Αίμα
Μορφολογία και φυσιολογία του αίματος
Πλάσμα αίματος και υποκατάστατα
Εργαστηριακός έλεγχος και μονάδες αίματος
Τεχνικές καθορισμού ομάδων αίματος συστήματος ABO
Έλεγχος αντισωμάτων
Ταυτοποίηση αντισωμάτων
Έλεγχος υποομάδων στο αντιγονικό σύστημα ABO
Αιτία λάθους κατά τον καθορισμό του συστήματος ABO
Τεχνικές καθορισμού των αντιγόνων συστήματος Rhesus
Δοκιμασία Διασταυρώσεως
φύλαξη δειγμάτων αίματος
Συστήματα συλλογής αίματος
Έλεγχος μονάδων αίματος για λοιμώδη κ σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
Ενημέρωση και έλεγχος αιμοδότη
Δελτίο αίτησης αιμοδότη
Ανεπιθύμητες αντιδράσεις κατά την αιμοληψία
Φροντίδα αιμοδότη
Αριθμός Εθνικού μητρώου Αιμοδότη EMA
Λήψη και συντήρηση αίματος
Αιμοεπαγρύπνηση ΚΕΛΠΝΟ
Μετάγγιση αίματος
Μετάγγιση αίματος
Ενδείξεις μετάγγισης
Επιπλοκές μετάγγισης
Μετάγγιση αίματος σε επείγουσες καταστάσεις χωρίς coobs
Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση κοινού για την αιμοδοσία
Εθελοντισμός-αιμοδοσία , συλλογή ασκών αίματος στη κοινότητα.
Επεξεργασίες αίματος με σύγχρονες μεθόδους.

ΜΑΘΗΜΑ:ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)I,II,III (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,14,14

Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως σκοπό να δώσει τις ευκαιρίες στους καταρτιζόμενους α) να εμπεδώσουν τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη θεωρητική και εργαστηριακή τους εκπαίδευση και να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο παροχής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα και β) να αναπτύξουν ικανότητες και δεξιότητες ώστε να εξελίσσονται σε αυτές με την κατάλληλη ενθάρρυνση βιώνοντας έτσι αισθήματα επιτυχίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Ενημέρωση – ξενάγηση στους χώρους του νοσηλευτικού τμήματος.
- Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του νοσηλευτικού τμήματος.
- Διαδικασία Εισαγωγής ασθενούς
- Έμφαση στο σύστημα εργασίας που εφαρμόζεται από το νοσηλευτικό τμήμα, στο ιατρικό και νοσηλευτικό απόρρητο.

- Επικοινωνία με τους ασθενείς.
  - Υγιεινή χεριών / προφυλάξεις και ασφάλεια / πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων
  - Λήψη και αξιολόγηση ζωτικών σημείων. Ενημέρωση διαγράμματος
- Στρώσιμο κρεβατιών
  - Πρωινή φροντίδα ασθενούς - παροχή ατομικής υγιεινής (Λουτρό σώματος - Περιποίηση στοματικής κοιλότητας - Περιποίηση προσώπου/λαιμού-λούσιμο κεφαλής - Τοποθέτηση και αφαίρεση σκωραμίδας ή ουροδοχείου- Τοπική φροντίδα περινέου)
  - Πρόληψη κατακλίσεων
- Εισαγωγή/παραλαβή ασθενούς.
  - Βοήθεια στην κλινική ιατρική εξέταση
  - Συμμετοχή στην προετοιμασία ασθενών για παρακλινικές εξετάσεις
  - Βοήθεια στη Σίτιση αρρώστου
  - Σίτιση ασθενή από ρινογαστρικό καθετήρα
  - Εφαρμογή καθετήρα ορθού
  - Διενέργεια χαμηλού εκκενωτικού υποκλυσμού
- Χορήγηση φαρμάκων peros, ΥΔ, IM (καταγραφή στο φύλλο νοσηλείας)
  - Εμπλουτισμός και αλλαγή ορού
  - Χορήγηση υπόθετου
  - Οξυγονοθεραπεία- Χορήγηση εισπνεόμενων φαρμάκων
- Μέτρηση προσλαμβανομένων και αποβαλλομένων υγρών (καταγραφή στο φύλλο νοσηλείας)
  - Ετοιμασία υλικού προς αποστείρωση.
  - Συμμετοχή και βοήθεια στην περιποίηση τραύματος
  - Περιποίηση κατακλίσεων
  - Παρακολούθηση παρακεντήσεων
- Ο χειρουργικός ασθενής - Επεξήγηση του χειρουργικού stress
  - Προεγχειρητική φροντίδα ασθενή
  - Ετοιμασία ασθενή για το χειρουργείο
  - Στρώσιμο χειρουργικού κρεβατιού
  - Παραλαβή χειρουργημένου ασθενή
  - Μετεγχειρητική φροντίδα ασθενή
- Έλεγχος χειρουργικού τραύματος
  - Συμμετοχή στην Περιποίηση - Αλλαγή χειρουργικού τραύματος
  - Αλλαγή σάκων παροχετεύσεων
  - Μέτρηση και καταγραφή παροχετεύσεων
  - Έγερση χειρουργημένου ασθενή – Κινητοποίηση
- Καθετηριασμός κύστεως
  - Λήψη δείγματος ούρων από τον καθετήρα για γενική και καλλιέργεια
  - Λήψη δείγματος ούρων από τον ασθενή για γενική και καλλιέργεια
  - Αλλαγή και περιποίηση κολοστομίας
  - Περιποίηση τραχειοστομίου-αλλαγή γάζας

Δ' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ (Δ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει ως σκοπό να εισάγει τους καταρτιζόμενους στις βασικές και εξειδικευμένες γνώσεις της Ορθοπεδικής. Οι καταρτιζόμενοι αποκτούν γνώσεις της ανατομικής-φυσιολογίας, του μυοσκελετικού συστήματος, των νοσημάτων και των κακώσεων αυτού.

Είναι δε μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν ειδικές επαγγελματικές γνώσεις – ικανότητες – δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ανατομική σκελετικού συστήματος

Λοιμώξεις οστών και αρθρώσεων

Κακώσεις οστών

- Κατάγματα Ενηλίκων (κατάγματα άνω και κάτω άκρων, σπονδυλικής στήλης, πυέλου)
- Κατάγματα Παιδιών

Κακώσεις αρθρώσεων

- Διάστρεμμα
- Εξάρθρωμα

Αντιμετώπιση Ορθοπεδικών κακώσεων

- Οστεοσύνθεση
- Επιπλεγμένα κατάγματα
- Πόρωση
- Σύνδρομα διαμερισμάτων

Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών

- Οστεοπόρωση
- Οστεοπενία

Οστεοαρθρίτιδα

- Ραχίτιδα

Οσφυαλγία

Όγκοι του Μυοσκελετικού Συστήματος: Πρωτοπαθείς και Δευτεροπαθείς

Έλξεις

Επιδεσμολογία

Βοηθητικά όργανα αποκατάστασης

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΕ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ(Δ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση και εκμάθηση των καταρτιζομένων στις αρχές αντιμετώπισης επειγόντων συμβάντων στους χώρους υποδοχής (Κέντρα Τραύματος, Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών).

Είναι δε μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν ειδικές επαγγελματικές γνώσεις – ικανότητες – δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Νομικά θέματα επείγουσας ιατρικής
- Προνοσοκομειακή επείγουσα παροχή υπηρεσιών – μεταφορά- διασύνδεση με το ΤΕΠ
- Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (Χωροταξική Υποδομή/Οργάνωση-Στελέχωση- Εξοπλισμός προφύλαξη}
- Προσέγγιση Ασθενών στο ΤΕΠ- Διαλογή(Triage) – Καθοδήγηση
- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (BLS)Basic Life Support. Εφαρμογ εξωτερικού απινιδωτή.
- Εξειδικευμένη Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ALS) Advanced Life Support. Εφαρμογή του κανόνα A,B,C,D (Airway, Breathing, Circulation, Diagnosis) (Αεροφόροι οδοί, Πνευμονική Αναπνοή, Κυκλοφορία του αίματος, Διάγνωση).
- Αρχές αντιμετώπισης πολυτραυματία στο ΤΕΠ
- Αρχές αντιμετώπισης σε:
  - i. Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
  - ii. Κακώσεις προσωπικού κρανίο
  - iii. Κακώσεις θώρακα-πνευμοθώρακας-απλός υπο τάση- αιμοθώρακας -καρδιακός επιπωματισμός
  - iv. Κακώσεις σπονδυλικής στήλης
  - v. Μυοσκελετικές κακώσεις
  - vi. Αιμορραγίες –υπογκαιμική καταπληξία(Shock)-επείγουσες μεταγγίσεις
- Τραύμα- επείγουσες επεμβάσεις- ιδιαιτερότητες σε πληθυσμιακές ομάδες(Ηλικιωμένοι- παιδιά-έγκυες)
- Επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα
  - i. Δύσπνοια
  - ii. Κρίση άσθματος
  - iii. Παρόξυνση χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας
  - iv. Πνευμονική εμβολή
- Επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα
  - i. Κυκλοφορική καταπληξία

- ii. Καρδιοαναπνευστική ανακοπή- Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση βασική και εξειδικευμένη
- iii. Οξεία στεφανιαία σύνδρομα
- iv. Οξύ πνευμονικό οίδημα
- v. Οξύ διαχωριστικό ανεύρυσμα αορτής
- Επείγοντα προβλήματα πεπτικού
  - i. Γαστρορραγία- διάτρηση- περιτονίτιδα
  - ii. Εντερορραγία
- Επείγοντα νευρολογικά προβλήματα
  - i. Κώμα
  - ii. Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
  - iii. Επιληπτική κρίση
  - iv. Μηνιγγίτιδα
- Επείγουσες ψυχιατρικές καταστάσεις
  - i. Λήψη ψυχοδραστικών ουσιών
  - ii. Αντιμέτωπιση αυτοκτονικής συμπεριφοράς
  - iii. Συγχυτικές καταστάσεις- κρίση πανικού-οξεία ψυχωσική διαταραχή-στερητικά σύνδρομα
- Βλάβες από επίδραση του περιβάλλοντος
  - i. Δηλητηριάσεις
  - ii. Δήγματα και νυγμοί
  - iii. Θερμοπληξία
  - iv. Υποθερμία
  - v. Εγκαύματα
  - vi. Κρυοπαγήματα
  - vii. Αλλεργίες- αναφυλακτικό shock
  - viii. Πνιγμός
  - ix. Ηλεκτροπληξία

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ) I,II, III (Δ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,16,16

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα αυτό θα γίνεται σε Νοσ/μείο και κυρίως σε χώρους: 1. Χειρουργείο 2. Χώρους υποδοχής σθενών (τμήμα επειγόντων περιστατικών - Εθνικό κέντρο άμεσης βοήθειας) 3. Ορθοπεδικό ιατρείο 4. Χειρουργικό ιατρείο 5. Καρδιολογικό ιατρείο.

Η Πρακτική άσκηση έχει ως σκοπό να δώσει τις ευκαιρίες στους καταρτιζόμενους:

α) να γνωρίσουν το σύστημα εργασίας που εφαρμόζεται στο χειρουργείο, να αναπτύξουν ικανότητες και δεξιότητες στο χειρισμό του άσηπτου υλικού και να έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν διάφορες χειρουργικές επεμβάσεις.

β) να εμπεδώσουν τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη θεωρητική και εργαστηριακή τους εκπαίδευση και να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο παροχής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με επείγοντα παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα στο ΤΕΠ και στα Εξωτερικά Ιατρεία.

Περιεχόμενο του μαθήματος

ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟ

- Ενημέρωση – ξενάγηση στους χώρους του χειρουργείου.
- Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του χειρουργείου.
- Διαδικασία Παραλαβής ασθενούς
- Χειρουργικό πλύσιμο χεριών/ προφυλάξεις και ασφάλεια / πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων
- Παρακολούθηση ετοιμασίας του ασθενή –έναρξης αναισθησίας
- Παρακολούθηση της διαδικασίας του χειρουργείου
- Έμφαση στις αρμοδιότητες του νοσηλευτή κυκλοφορίας και του εργαλειοδότη νοσηλευτή, στο χειρισμό του άσηπτου υλικού.
- Τήρηση στο ιατρικό και νοσηλευτικό απόρρητο.

- Παρακολούθηση της διαδικασίας ανάνηψης-λήψη ζωτικών σημείων

- Ετοιμασία υλικού προς αποστείρωση.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

- Ενημέρωση – ξενάγηση στους χώρους του ΤΕΠ.
- Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του ΤΕΠ.
- Παρακολούθηση της Διαδικασίας Παραλαβής ασθενούς –διαλογή –triage

- Λήψη ζωτικών σημείων στους ασθενείς
- Λήψη ΗΚΓφήματος
- Βοήθεια στην κλινική ιατρική εξέταση
- Συμμετοχή στην προετοιμασία ασθενών για παρακλινικές εξετάσεις
- Μέτρηση προσλαμβανομένων και αποβαλλομένων υγρών (καταγραφή στο φύλλο νοσηλείας)
- Χορήγηση υπόθετου.
- Τοποθέτηση και αφαίρεση σκωραμίδας ή ουροδοχείου
- Εμπλουτισμοί ορών σύμφωνα με ιατρική οδηγία
- Χορήγηση φαρμάκων p.os, ΥΔ, ΙΜ σύμφωνα με ιατρική οδηγία
- Εμπλουτισμός και αλλαγή ορού

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

- Ενημέρωση – ξενάγηση στους χώρους των Εξωτερικών Ιατρείων.
- Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του κάθε ιατρείου.
- Διαδικασία υποδοχής ασθενούς
- Παρακολούθηση και βοήθεια στην κλινική ιατρική εξέταση
- Ετοιμασία υλικού για αποστείρωση
- Συμμετοχή στην Περιποίηση - Αλλαγή χειρουργικού τραύματος
- Βοήθεια στην τοποθέτηση και αφαίρεση γύψινου επιδέσμου

Παρατήρηση

Η πρακτική άσκηση θα γίνεται ανά ομάδες

Ο αριθμός των καταρτιζομένων κάθε ομάδας θα καθορίζεται ανάλογα με τη δυνατότητα που θα έχει το κάθε Νοσ/μείο.

Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία

1. Η εξάμηνη Πρακτική Άσκηση ή η Μαθητεία σε χώρους εργασίας, διάρκειας 960 ωρών, είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Μέσω της Πρακτικής Άσκησης ή της Μαθητείας, οι καταρτιζόμενοι των Ι.Ε.Κ. ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους και αποκτούν επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς με την κατάρτιση τους κλάδους, σε θέσεις που προσφέρονται από φορείς και επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η Πρακτική Άσκηση ή η Μαθητεία σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις .

2. Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν συμπληρώσει εκατόν είκοσι (120) τουλάχιστον ημερομίσθια ή εκατόν είκοσι (120) τουλάχιστον ημέρες ασφάλισης ως αυτοαπασχολούμενοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες στην ειδικότητα που εγγράφονται απαλλάσσονται, αν το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1996 (Α'75) από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου πρακτικής άσκησης και τους απονέμεται η βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων (4) εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης.

Η Πρακτική Άσκηση, είναι συνολικής διάρκειας 960 ωρών. Η Πρακτική Άσκηση μπορεί να πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων εξαμήνων.

Οι σπουδαστές Ι.Ε.Κ. δύνανται να πραγματοποιούν την Πρακτική Άσκηση σε φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως ισχύει, με ευθύνη του Ι.Ε.Κ. στο οποίο φοιτούν. Η περίοδος της πρακτικής άσκησης μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική.

Η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης πραγματοποιούνται με ευθύνη του Διευθυντή του Ι.Ε.Κ. ή άλλου οριζόμενου από αυτόν προσώπου ως Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης. Ο Συντονιστής Π.Α. είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της παρουσίας του

καταρτιζομένου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του, τον επιτόπιο έλεγχο της επιχείρησης και την τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου.

Η Πρακτική Άσκηση, τόσο στους ιδιωτικούς, όσο και στους φορείς του Δημοσίου, είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις (Υ.Α. Κ1/54877/31-3-2017/ΦΕΚ 1245 Α').

3. Η Μαθητεία στα Ι.Ε.Κ., η οποία ορίζεται ως «Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ.» αποτελείται από δύο τμήματα: «Πρόγραμμα Μαθητείας στο Ι.Ε.Κ.» και «Πρόγραμμα Μαθητείας στον χώρο εργασίας». Στο Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ. εγγράφονται οι απόφοιτοι του 4ου εξαμήνου φοίτησης, εφόσον δεν έχουν πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση. Η συνολική διάρκεια του Προγράμματος Μαθητείας Ι.Ε.Κ. είναι 960 ώρες και επιμερίζεται σε 192 ώρες κατάρτισης στο Ι.Ε.Κ., και 768 ώρες μαθητείας στον χώρο εργασίας.

Το «Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ.» υλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Λειτουργίας των Ι.Ε.Κ., όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Η παρακολούθηση της υλοποίησης του Προγράμματος Μαθητείας στον χώρο εργασίας και η ευθύνη συντονισμού για την εφαρμογή του Προγράμματος Μαθητείας, ανήκει στο οικείο Ι.Ε.Κ. Η αξιολόγηση του Προγράμματος Μαθητείας Ι.Ε.Κ. αφορά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μάθησης των μαθητευομένων και πραγματοποιείται στο Ι.Ε.Κ. και στον χώρο εργασίας.

5. Στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε γενικά νοσοκομεία, κέντρα υγείας, ΚΑΠΗ και σε συναφείς δομές. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, ο πρακτικά ασκούμενος πρέπει να αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται από το εργασιακό προφίλ των επαγγελματικών προσόντων της ειδικότητας και πιο συγκεκριμένα να καταστεί ικανός:

ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

- Να γνωρίζει για τις ασθένειες, τα αίτια, την κλινική εικόνα, την διάγνωση και τη θεραπεία των ασθενειών
- Να γνωρίζει τις τεχνικές- νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Να γνωρίζει τη σπουδαιότητα της υγιεινής και της πρόληψης των λοιμώξεων.

ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Να είναι υπεύθυνος, μεθοδικός και επικοινωνιακός,
- Να ταξινομεί και να φροντίζει εργαλεία, συσκευές, ιματισμό, φαρμακευτικό υλικό κλπ
- Να συντάσσει απαραίτητα έγγραφα σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή
- Να ιεραρχεί τις ανάγκες των ασθενών
- Να προστατεύει, διατηρεί και προάγει την υγεία των ασθενών

ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

- Να ενεργεί με ενσυναίσθηση και με βάση τη δεοντολογία του επαγγέλματος
- Να διαχειρίζεται το χρόνο αποτελεσματικά
- Να λειτουργεί με πνεύμα συνεργασίας
- Να εκτελεί τις νοσηλευτικές επεμβάσεις με υπευθυνότητα και συνέπεια.

7. Μέθοδοι Διδασκαλίας, Μέσα Διδασκαλίας, Εξοπλισμός, Εκπαιδευτικό Υλικό

Μέθοδοι Διδασκαλίας

Εφαρμόζονται όλες οι γνωστές μέθοδοι διδασκαλίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εφαρμογή των συμμετοχικών εκπαιδευτικών μεθόδων και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών), σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων κατά την διδακτική προσέγγιση των καταρτιζομένων από τους εκπαιδευτές.

Επίσης στο πλαίσιο της κατάρτισης δύναται να πραγματοποιούνται:

Διαλέξεις από ειδικευμένους επαγγελματίες του κλάδου, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε νοσηλευτικά ιδρύματα, συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες και θεματικές εκθέσεις.

Εξοπλισμός – Μέσα διδασκαλίας

- Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:
- Πίνακας κινωπίας ή μαρκαδόρου, ιδανικά διαδραστικός πίνακας.
  - Βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD / LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 Ansi Lumens).

Εκπαιδευτικό υλικό

Το εκπαιδευτικό υλικό αποτελείται από σημειώσεις, συγγράμματα εκπαιδευτών και προτεινόμενη βιβλιογραφία ανά μάθημα κατάρτισης.

8. Προδιαγραφές Εργαστηρίων & Εργαστηριακός Εξοπλισμός

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Όλα τα εργαστηριακά μαθήματα θα γίνονται στο εργαστήριο Νοσηλευτικής.

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Πρόκειται για ενιαίο χώρο με ελάχιστη επιφάνεια χώρου ανά καταρτιζόμενο 3,8 τ.μ. Η συνολική ελάχιστη επιφάνεια κάτοψης χώρου είναι 60 τ.μ. με ελάχιστο ύψος 3μ. Απαιτείται επίσης η ύπαρξη αποθηκευτικού χώρου τουλάχιστον 10 τ.μ. και ύψους 3μ. για την κάλυψη αναγκών του εργαστηρίου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΚΩΔΙΚΟΣ(08.03)

ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	
ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΜΑΧΙΑ
Έδρα	1
Καρέκλες (μία ανά καταρτιζόμενο)	15
Κρεβάτια Νοσοκομειακά με στρώμα και κάγκελα	2
Πρόπλασμα Νοσηλείας για την εκπαίδευση των καταρτιζομένων στην Νοσηλευτική Φροντίδα. Μέγεθος φυσικό (1,80) περίπου κατασκευή από πλαστικό, οι αρθρώσεις και τα άκρα να εκτελούν φυσιολογικές κινήσεις με αντικαθιστόμενα γεννητικά όργανα, να αποσπώνται οι οδοντοστοιχίες κ.λ.π. Με ειδικές θέσεις για ενδοφλέβιες και ενδομυϊκές ενέσεις. Επίσης να μπορούν να πραγματοποιηθούν καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, πλύσεις στομάχου, υποκλυσμοί.	1
Πρόπλασμα Ι.Μ. ενέσεων. Ακριβής απομίμηση ανθρώπινου γλουτού με νεύρα, μυϊκή μάζα και οστά που να επιτρέπει επίδειξη και άσκηση σε ενδομυϊκές ενέσεις.	2
Πρόπλασμα διασωλήνωσης	1
Πρόπλασμα τραυμάτων	1
Πρόπλασμα καταγμάτων	1
Σκελετός που να παριστά επακριβώς τα οστά κανονικού μεγέθους με ελαστική σπονδυλική στήλη και στήριξη σε ειδικό βάθρο.	1
Πρόπλασμα βρέφους φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στη καρδιοαναπνευστική ανάνηψη.	1
Πρόπλασμα ενήλικα φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στη καρδιοαναπνευστική ανάνηψη.	1
Νεφροειδή τριών τύπων (μικρό, μεσαίο, μεγάλο)	2/μέγεθος
Δίσκος νοσηλείας ανοξείδωτος (μεσαίος, μεγάλος)	3/μέγεθος
Λεκάνη ανοξείδωτη	3
Λεκάνη πλαστική	3
Κανάτα πλαστική 1,5-2 λίτρων	2
Συσκευή υψηλού υποκλυσμού	1
Σκοραμίδα πλαστική	1
Ουροδοχείο πλαστικό	1
Ψαλίδι κοινό	2
Κλίβανος	1
Πιεσόμετρα απλά	4
Στηθοσκόπια	2
Πλήρη στολή Χειρουργικού Προσωπικού (παπούτσια, ρόμπες, μάσκες, γάντια, καπέλα)	2/εξάρτημαστολής
Πλήρη στολή Χειρουργείου για ασθενή (ποδανάρια, ρόμπα, καπέλα, μπλούζα, παντελόνι)	2/εξάρτημα στολής
Βελονοκάτοχο	1
Ρουχολαβίδες	4
Βάλβες γυναικολογικές	2
Στατό ορών εντοιχισμένο ή τροχήλατο	2
Ηλεκτροκαρδιογράφος με τροχήλατο	1
Monitor αιμοδυναμικής παρακολούθησης ασθενή	1
Ηλεκτρική κουβέρτα	1
Ambu ενηλίκων από σιλκόνη με μάσκες διαφόρων μεγεθών, ασκό, αεραγωγούς και με υποδοχή παροχής O ₂ .	2
Συσκευή O ₂ με μανόμετρο και ροόμετρο	2

Οβίδα O ₂	1
Κλειστή παροχέτευση θώρακος (BILLOW)	1τ
Φορείο τροχήλατο με ερεισίνωτο, στατό ορού και κάτω ράφι πτυσσόμενο	1
Κουλουράκια, κρίκοι	4
Τροχήλατο καρότσι ανοξείδωτο	1
Τροχήλατο τραπέζι νοσηλείας μεταλλικό με συρτάρι και υποδοχή κουβά	1
Τροχήλατο με υλικό για αλλαγή τραυμάτων	1
Παραβάν τρίφυλλο τροχήλατο	1
Κρεβάτι ορθοπεδικό πολύσπαστο με δύο ερεισίνωτα, δύο τροχαλίες, αναρτήρα και ζώνη	1
Χειρουργικό ψαλίδι	1
Λαβίδα Koher	1
Λαβίδα ανατομική	1
Λαβίδα MOSHITO	1
Τραχειοσωλήνες διαφόρων μεγεθών	4
Λαρυγγοσκόπιο	1
Ιατρικό σφυράκι	1
Σετ Γενικής Χειρουργικής	1
Βάρη έλξεων 2 κιλών	3
Σετ δερματικής έλξης καταγμάτων	1
Περιλαίμια αυχένα διαφόρων μεγεθών	4
Σακίδιο εκτάκτου ανάγκης	1
Συσκευή ταχείας χορήγησης ενδοφλέβιων υγρών	1
Αντλία αναρρόφησης	1
Απινιδωτής αυτόματος	1
Οξύμετρο - Παλμογράφος	1
Υγραντήρας - Νεφελοποιητής	1
Αερόστρωμα	1
Πηγή φωτισμού	1
Ζυγός	1
Νεροχύτης με παροχή ζεστού και κρύου νερού	1
Λουτήρας πλαστικός κρεβατιού	1
Τροχήλατο ιματισμού με κάδο για ακάθαρτα λευχήματα	1
Σεντόνια μονά	12
Κουβέρτες	6
Κουβέρτες πικέ	6
Ημισέντονα	6
Αδιάβροχα κρεβατιού	6
Μαξιλάρια ύπνου με αδιάβροχη επένδυση	4
Μαξιλάρια ειδικών θέσεων με αδιάβροχη επένδυση	4
Πετσέτες (μπάνιου, προσώπου)	3/είδος
ΑΝΑΛΩΣΙΜΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	
ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΜΑΧΙΑ
Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc DEXTROSE 5%	2/συσκευασία
Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc NACL 9%	2/συσκευασία
Οροί LACTATED RINGERS (L-R)	4
Οροί MANITOL	2
Αμπούλες NACL, KCL, Mg, Ca	10/είδος
Αμπούλες water for injection	50
Φλεβοκαθετήρες όλων των μεγεθών	15/μέγεθος

Πεταλούδες φλεβοκέντησης όλων των μεγεθών	15/μέγεθος
Σύριγγες 100 IU, 2,5ml, 5ml, 10ml, 20ml, 50ml	15/μέγεθος
Σύριγγα σίτισης 60ml με ρύγχος (Levin)	2
Συσκευές ορών απλές	10
Συσκευές ορών με μικροσταγόνες	3
Πλαστικοί ασκοί αίματος	4
Συσκευές χορήγησης αίματος	4
Μάσκες O ₂ (Venturi, γυαλάκια O ₁ , νεφελοποίησης)	2/είδος
Γάντια μίας χρήσης διαφόρων μεγεθών	1 κουτί/μέγεθος
Γάντια αποστειρωμένα διαφόρων μεγεθών	15/μέγεθος
Καθετήρας κύστεως FOLEY διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
Καθετήρας κύστεως FOLEY TIEMAN διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
Σωλήνας αερίων διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
ΡΙνογαστρικός σωλήνας LEVIN διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
Καθετήρας αναρρόφησης διαφόρων μεγεθών	3/μέγεθος
Βελόνες παρακέντησης διάφορα μεγέθη	10
Ελαστικοί επίδεσμοι διαφόρων μεγεθών	3/μέγεθος
Γάζες διαφόρων μεγεθών μη αποστειρωμένες	1 κουτί/μέγεθος
Γάζες διαφόρων μεγεθών αποστειρωμένες	1 κουτί/μέγεθος
Γάζες ακτινοσκοπιές	4
Λευκοπλάστ	4
Βαμβάκι	2
Οινόπνευμα	4
BETADINE SOLUTION	1
BETADINE SCRUB	1
Ορθοπάν διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
Γυψοταινίες διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
Χαρτοβάμβακας	1 πακέτο
Ειδικό χαρτί αποστείρωσης διαφόρων μεγεθών	Bt 1
Ειδικές θήκες με ενσωματωμένη αυτοκόλλητη ταινία για συσκευασία υλικού για αποστείρωση διάφορα μεγέθη	Bt 2

9. Οδηγίες για τις εξετάσεις Προόδου και Τελικές

Αναφορικά με τις εξετάσεις προόδου και τις τελικές εξετάσεις των καταρτιζομένων ισχύουν τα όσα ορίζονται στα άρθρα 18-21 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΙΕΚ (ΦΕΚ 1807/2.7.2014). Συνοπτικά ισχύουν τα εξής:

Η αξιολόγηση των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων των καταρτιζομένων ανά μάθημα περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση :

- A. Εξέταση προόδου,
- B. Τελική εξέταση ή και

Γ. Αξιολόγηση συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές, οι οποίες δύνανται να αντικαθιστούν εξέταση έως και το 40% του πλήθους των συνολικών μαθημάτων εκάστου εξαμήνου.

Αναφορικά με τις εξετάσεις προόδου σε όλα τα μαθήματα κάθε εξαμήνου κατάρτισης πραγματοποιείται τουλάχιστον μια εξέταση προόδου, ανά μάθημα, προ της συμπλήρωσης του 70% των ωρών κατάρτισης του εξαμήνου, με εξεταζόμενα θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.

Αναφορικά με τις τελικές εξετάσεις κάθε εξαμήνου στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος. Τα θέματα των τελικών εξετάσεων ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν και η διάρκεια κάθε εξέτασης είναι δύο (2) ώρες εκτός από τα εργαστήρια.

Η τελική βαθμολογία (τ. Β) του μαθήματος διαμορφώνεται κατά 60% από το βαθμό της γραπτής τελικής εξαμηνιαίας εξέτασης και κατά 40% από το μέσο όρο του βαθμού προόδου (Β.Π.), στρογγυλοποιούμενος στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

10. Οδηγίες για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης

Ο απόφοιτος της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής του στο Ι.Ε.Κ. συμμετέχει στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)» (Φ.Ε.Κ. Β'1098/2014), όπως τροποποιήθηκε και εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε δυνάμει της διάταξης του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013.

Η Πιστοποίηση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων Ι.Ε.Κ. βασίζεται σε εξετάσεις Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους .Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» δικαιούται όποιος ολοκληρώσει επιτυχώς και τα δύο μέρη των εξετάσεων.

Νομοθεσία.

1. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)» (Φ.Ε.Κ. Β'1098/2014), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Οδηγία 2005/36/ΕΚ.

11. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης

Για την υγιεινή και ασφάλεια των καταρτιζομένων τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις. Για την κατάρτιση σε εργαστηριακούς χώρους και σε επιχειρήσεις, τηρούνται οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές για την ασφάλεια και την υγιεινή στην ειδικότητα και το επάγγελμα. Σε κάθε περίπτωση τόσο για την κατάρτιση στο ΙΕΚ, σε επιχειρήσεις και εργαστηριακούς χώρους όσο και για την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία πέραν της τήρησης των κανόνων ασφαλείας στην ειδικότητα και το επάγγελμα, τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής όπως προβλέπονται ιδίως από :

- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ.Ν.3850/2010, όπως ισχύει),
- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015)
- το αρ.2 της υπ. αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β'/2015),
- το υπ. αριθμ. /Κ1/146931/18/09/2015 έγγραφο του ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)»
- την παρ.8 του αρ.17 του Ν.4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.

12. Προσόντα Εκπαιδευτών

Ως εκπαιδευτής ενηλίκων ορίζεται ο επαγγελματίας ο οποίος διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του και την απαιτούμενη πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια για τη γενική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης, όπως προσδιορίζεται σχετικά στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή.

Η επάρκεια, η διαρκής ανανέωση και η επικαιροποίηση των προσόντων των εκπαιδευτών όπως και η χρήση των κατάλληλων εκπαιδευτικών μεθόδων και εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης. Για το λόγο αυτό, τα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνουν σαφείς κατευθύνσεις αναφορικά με τα προσόντα των εκπαιδευτών ανά μάθημα και με τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά μέσα, μεθοδολογίες και εργαλεία.

Τα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτών ανά μάθημα στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» έχουν ως ακολούθως:

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I, II

- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
- Πτυχιούχος ΤΕΙ Μαιευτικής
- Πτυχιούχος Δημόσιας Υγείας με κατεύθυνση κοινοτικής Υγείας

ΑΝΑΤΟΜΙΑ

- Ιατρός
- Οδοντίατρος
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

- Ιατρός
- Οδοντίατρος
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

- Πτυχιούχος ΑΕΙ Φαρμακευτικής
- Ιατρός
- Οδοντίατρος
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ- ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ

- Ιατρός (κατά προτίμηση νευρολόγος ή ψυχίατρος)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

- Ιατρός (κατά προτίμηση γυναικολόγος ή παιδίατρος)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
- Πτυχιούχος ΤΕΙ Μαιευτικής.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

- Ιατρός (κατά προτίμηση παθολόγος)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι,ΙΙ

- Ιατρός (κατά προτίμηση χειρουργός)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ-ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ

- Ιατρός (κατά προτίμηση ορθοπεδικός)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ- ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

- Ιατρός (κατά προτίμηση παθολόγος ή γενικός χειρουργός ή ορθοπεδικός)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΥΓΙΕΙΝΗ – ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

- Ιατρός (κατά προτίμηση μικροβιολόγος ή επιδημιολόγος)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής (κατά προτίμηση κάτοχοι Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Δημόσια Υγεία)
- Πτυχιούχος Υγιεινολόγος ΤΕΙ ειδικότητας Δημόσιας Υγείας (Κατεύθυνσης Κοινωνικής ή Δημόσιας Υγείας)

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ) I, II ,III

- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Στη σύνταξη του οδηγού σπουδών της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» συνέβαλαν οι εκπαιδευτές/ριες:

A/A	Ρόλος στο Έργο	Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
1	Συντονίστρια	Όλγα Πολυχρονοπούλου	Νοσηλεύτρια, Δ/ντρια ΔΙΕΚ, Εκπαιδευτικός Π.Ε. 14 Νοσηλευτικής, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων
2	Αναπληρώτρια συντονίστρια, Σύνταξη οδηγού σπουδών	Ελένη Χριστοδούλου	Νοσηλεύτρια. Εκπαιδευτικός ΔΙΕΚ, Π.Ε. 18 Νοσηλευτικής, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων
3	Σύνταξη οδηγού Σπουδών	Αθανάσιος Ραφτόπουλος	Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Ειδικός Επιστήμονας εξετάσεων ΙΕΚ, Εκπαιδευτής Ενηλίκων
4	Σύνταξη οδηγού Σπουδών	Ελένη Γκουτζιμπίνη	Νοσηλεύτρια, Εκπαιδευτικός Δ ΙΕΚ, ΠΕ18, Νοσηλευτικής, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων
5	Σύνταξη οδηγού Σπουδών	Δέσποινα Μωυσίδου	Νοσηλεύτρια, Εκπαιδευτικός ΔΙΕΚ, ΠΕ17 Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων
6	Σύνταξη οδηγού Σπουδών	Γεώργιος Τσάπαλος	Νοσηλευτής ΤΕ, Εκπαιδευτής ΙΕΚ Εκπαιδευτής Ενηλίκων
7	Σύνταξη οδηγού Σπουδών	Παναγιώτα Βάτσιου	Νοσηλεύτρια ΤΕ, Εκπαιδευτής ΙΕΚ, Εκπαιδεύτρια ενηλίκων

13. Παραπομπές

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Υ.Α. 5954(Φ.Ε.Κ. Β΄1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)»
4. ΕΟΠΠΕΠ, *Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων*,

ανακτήθηκε 21/2/2017 από: <http://www.nqf.gov.gr/index.php/ethniko-plaisio-prosonton>